

תנאי החתימה.

באוסטריה־אונגריה: לשנה: 10.50 קראנען, לחצי שנה: 5.26 קראנען, לרבע שנה: 2.70 קראנען.

ברוסיה: לשנה: 4 רו״כ, לחצי שנה: 2 רו״כ, לרבע שנה: 1 רו״כ. בשאר ארצות: כאשכנז לשנה: 9 מארק, באנגליה לשנה: 8 שילינג, בשאר ארצות לשנה: 11 פֿרנק, בארץ ישראל לשנה: 10 פֿרנק.

ההותמים לשנה שלמה יקבלו בסוף השנה תשורה יפה הנם. דמי החתימה יוכלו לשלם גם לשעורין: 2 רובל בעת החתימה, ושני הרובל הנותרים בראשית הרבע השני (ובשאר ארצות בכסף המדינה לפי הקורם).

מחיר כל נומר 10 קאפ׳, 5צ העללער.

עם "הפדגוג":

באוסטריה־אונגריה:

לשנה: 15.50 קראנען, לחצי שנה: 7.75 קראנען, לרבע שנה 3.90 קראַנען.

ברוסיה:

לשנה: 6 רו״כ, לחצי שנה: 3 רו״כ, לרבע שנה 1.50.

בשאר ארצות:

באשכנז לשנה: 13 מארק, באנגליה לשנה: 12 שיללינג, בשאר ארצות לשנה: 16 פרנק, בארץ ישראל לשנה: 16 פרנק, בעד חלוף האדריסה 20 קאפ.

מחיר מודעות: בעד כל שורה קשנה פשים 38 ה', 15 ק'.

תרתור, יום די, י"ה ניסו תרם"ג.

גליון כז.

Krakau, 15 April (2 April) 1903

היכל רעמסס (אגדה ע"פ הרודום), א א א א א ממראות ארץ ישראל: הירדן (ציור). א הצוענית העבריה (ספור), יהודה שמנברג. א משלי לפונטין: משל י"ד: הילד והמורה (עם צור), ש. ל. גרדון. א מימים קדמונים (מאמר מדעי. II.) יגאל הכרכלי. א ברהם נימן (עם המונתו), שלום. א חדשות. א מודעות.

פפס היכל רעמסס. פפס

(אנדה על פי הרודום).

2000

וְרַעְמְחֵם הַשְּׁלִישִׁי. מֶלֶךְ מְצְרִיִם הַנְּרוֹל. הְיָה מֶלֶךְ נְּבוֹר וְעַשִׁיר מְאֹר. וַיְהִי הַיּוֹם וַיִּקְרָא רַעְמְחֵם לְחַרְשוֹמְיוֹ וַיְרָבֵר אֲלֵיהֶם לֵאמֹר: הָפּוֹץ הָפָּצְתִּי לִבְנוֹת לִי בֵּית אוֹצְר. אֲשֶׁר אֲשִׁים כּוֹ אֵת כָּל אוֹצְרוֹת בַּסְכִּי וּזְהָבִּי הָרַבִּים; אַךְּ יָרֵא אָנֹבִי אֶת הַנְּנְבִים. אֲשֶׁר יִבֹאוֹ בַלְיְלָה וְיִתְנַנְּבוּ אֶל הַבֵּיַת וְיְנְנְבוֹ דַיָּם. עַתְּה הָבוֹ עַצְה אֵיךְ לִבְנוֹת אֶת הַבַּיִת אֲשֶׁר יִהְיָה בְטוֹחַ מִנְּנְבִים. לְמֵען אֲשֶׁר אוֹכַל לִישׁן אֶת שְׁנְתִי בְּמְנוֹחָה.

נַיַּחְשָׁבוּ הַהַרְפוּבִים שְׁלשָׁה יָבִים וּשְׁלשָׁה לֵילוֹת וַיָּבּאוּ אַל רַעְמָבֵם וַיֹּאִבְּרוּ לוֹ :

אַרוֹנֵינוּ הַמֶּלֶךְ לְעוֹלֶם יִחְיֶה וּ שְׁלשָׁה יָמִים וּשְׁלשָׁה בַּילוּת חְשַׁבְנוּ וְבָּוֹאת יְעָצוּנוּ אֱלהֵינוּ : בְּנה תִבְנָה לְךְּ

אַת בּית־הָאוֹצָר הַנָּרוֹל על יַד הַיכְלֶדְּ. אֲדוֹנֵינוּ הַמֶּלֶדְּ יִּ וְחַלּוֹנוֹת לֹא תָשִׁים כּוֹ וּדְלָתִים לֹא תָשִׁים. וְרַק פָּתַח אֶחָד הַּצְשֶׁה. אֲשֶׁר יָבֹאוּ כוֹ מַהִיכְלְדְּ אֶל בִּית־הָאוֹצְר. וְהָיָה הַבִּיִת סְנוּר וֹמְסְנָּרְר מִכְּל צַד. וְלֹא יוֹכַל אִישׁ לְבֹא כוֹ כִלְעָרְדְּ אֲדוֹנֵינוּ הַמֶלֶדְּ! אָז הָעֶרַכ עָלִידְ שְׁנְתְדְּ בּלִילוֹת וְאִימֵת נַּנְבִים לֹא תַבַעַתֶדְּ.

נַתְּמָצָא עָצַת הַהַּרְשוּמִים בְּעִינֵי הַמֶּלֶךְ נַיִּקְרָא לְאחד הַבּנָּאִים הַנְּדוֹלֵים בְּבַנָּאֵי מְצַרִים וַיְצֵיָהוּ לְכְנוֹת אֶת חַבִּית עַל פִּי עָצַת הַרְשוּמִיו.

וְהַבּנְּאִי אִישׁ עָרוּם מָאד וַיֹּאמֶר אָל לְבּוֹ : ״ְּהָבְה אָגֶשֶׂה נָא דְבָּר אֲשֶׁר יַנְעֲשׁוֹרְנִי עשֶׁר רָב!״- וַיְּבֶּן בִּית נְּדּוֹל וְרָם וְיָבֶּה עַד לִמְאד. בְּרָאִי לְבֵית־אוֹצָרוֹ שֶׁל הַמֶּלֶךְּהּ וְחַלּוֹנוֹת לֹא פְּתַח בְּבֵית הָאוֹצֶר וּדְלָתִים לֹא שֶׁם בוֹ ; וַיְהִי הַבִּית סְנוּר וּמְסְנֶּר מִכְּל צֵה וְרַק קוֹרָה צַחַת שֶׁם הַבּנָּאי בְּאַחַר הַכְּתְלִים, אֲשֶׁר לְמַרְאִית־עֵיוֹ הְיְתָה דוֹמָה לְּשְׁאָר הַקּוֹרוֹת. צַּךְ הַבּנָּאִי לְבַהוֹ יָדַע. כִּי נְקל לְהוֹצִיאָה וְאָז יוּכַל לְבֹא אֶל בִּית הָאוֹצֶר פְּנִימָה. וְהָיָה בַּאֲשֶׁר יְשִׁים רַעְמְחֵם אֵת אוֹצֶרוֹת כַּסְפוֹ וּוְהָבוֹ בְּבֵית הָאוֹצֶר הַנָּה. וּבָא הוֹא בַלִּילָה אֶל הַבַּית. וְהוֹצִיא אֶת הַקּוֹרָה. וּבָא אֶל הַבִּית וְלָקח מִשְׁם כְּכָל אֲשֶׁר הְאַנֶּה וַפְשוֹּ. וְאִישׁ לֹא יֵדֶע. כְּכָה חְשֵׁב הַבַּנָאִי בַלְבָבוֹ.

וְלֹא הַסְפִּיק הַבּּנְּאִי הָערוּם לֶּאֶכֹל מִפְּרִי עַרְמְתוּּ בִּי צְּךְ כִּלְה לִבְנוֹת אֶת בִּית הָאוֹצְר הַנְּדוֹל. הְלָה אֶת חַלְיוֹ אֲשֶׁר יָמוּת בּוֹ: אָז קָרָא לִשְׁיֵנִי בְנִיוֹ וַיְנַל לְהֶם אֶת סוֹדוֹ. וַיִּעַע וַיִּצִּסֵף אֵל שַפִּיוּ.

וַיָּהִי בַּלַּיְלָה וַיָּקוּמוּ הָאַחִים וַיֵּלְכוּ אֶל בִּית הָאוֹצְר בְּיִלְה יַיּוֹצִיאוּ אֶת הַקּוֹרָה מְמְקוֹמָה וַיְבֹאוּ אֶל בִּית הָאוֹצְר בְּּיִמְה וַיִּקחוּ מָמֶנוּ כָּסֶף וְזָהָב וַאֲבָנִים יְכָרוֹת. בְּכָל אֲשֶׁר יְכְלוּ שְׂצֵת; וַיִּצְאוּ וַיָּשִׁיבוּ אֶת הַקּוֹרָה לְמְקוֹמָה. וְאִישׁ לֹא יָדַע בִּבוֹאָם וּבְצֵאתָם.

וְרַעִּמְכֵּם קָם בַּבּקָר וַיָּכֹא אֶל אוֹצְרוֹ וַיַּרָא וְהָגֵּה חָּחֶר הַרְבֵּה מֵאוֹצְרוֹתָיו וַיִּשְׁתּוֹמֵם מְאֹר מְאֹד. אָז בְּדַק אֶת הַבִּית מְבָּל עֲבָרִיוּ, אוֹלִי בָּאוּ הַנַּנְּכִים בְּמַחְתֶּרֶת, אוֹ אוֹלֵי עֲשׁוּ בָּרֶץ בְּאַתַר הַבְּתָלִים; אך הבּיַת כְּלוֹ הָיָה שָׁלֵם כְמַקְּרֶם, וְכָל בָּרֶץ לֹא נַעֲשָׂה בוֹ וְבָּל מַחְתֶּרֶת לֹא נִמְצְאָה תַחְתְּיוֹ. וַיְהִי הַדָּבָר לָפֶּלֵא בָּעִינִי רַעִמְבֵם.

זַיּקָרָא בַּמֶּלֶךְ לְחַרְשוּמִיז זַיְבּפֵּר לְהָם אַת כְּל אֲשֶׁר בָּיְרָהוּזִישְׁאָלֵם מַה לִּעשוֹת לַנַּנָּב הַנְּסְתָּר. אֵיכָּה יוּבַל לִתְּפְשׁוֹ?

וַיַּחְשָׁבּוּ הַחַרְמוּמִים שְׁלשָה יָמִים וּשְׁלשָה לֵילוֹת וַיָבֹאוּ אֶל רַעְמָבֵם וַיַּעַנוּ אותוּ לֵאמֹר:

אַרוֹנֵינוּ הַמֶּלֶךְ לְעוֹלֶם יִחָנֶה ! שְׁלֹשָׁה יָמִים וּשְׁלֹשְׁה לֵילוּת הְשָׁבְנוּ וְנָה הַבְּבֶר אֲשֶׁר שָׁמוּ הָאֲלֹהִים כְלְבֵּנוּ : יְפַּרִשׁ־נָּא הָעָּלֶךְ רְשָׁתוֹת וּפַּחִים מִסְבִיב לְבָל הַיְּקְרוֹת ּאֲשֶׁר יְבָּרְת־הָאָלֶךְ בַּנְּקְרוֹת יִבְּרִת־הָאָשֶׁר שִׁנִית הָנְאָר הַנָּלְבָּר הַנְּקְרוֹת בְּנִילְ יְהָיָה כִּי יִבֹא הַנּנְּב הַנְּסְהָּר שִׁנִית וְנִלְבֵּר בִּנְשֶׁתוֹ וְיִפְּרְהוּ בְּבִי רְשִׁעתוֹ.

וַתְּמָצָא הָעָצָה חַן בְּעֵינֵי רַעְמְפַם וַיַצַו לַעשוֹת בְּרְבֵר הַחַרְמוּמִים.

נְיָהִי כַּלְּיָלָה וַיָּבּאוּ הָאַחִים שׁנִית אֶל בֵּית־הָאוֹצֶר נִיּבֹא אֵל תּוֹךְ בַּחוֹר נִיְבֹא אֵל תּוֹךְ הַבַּית פְּנִימָה. נִיְהִי אַךְּ הָּרְכוּ רַנְּלִיו עַל רִצְפַּת בִּית הָאוֹצֶר הַבַּית פְּנִימָה. נִיְהִי אַךְ הָּרְכוּ רַנְּלִיו עַל רִצְפַּת בִּית הָאוֹצְר תַּמְּכִּנְה רַנְּלָיו כִּלְּכָר; אַךְ כְּכְל אָשֶׁר הִתְּאַמֵּץ אָנֶה וְאָנֶה לְהוֹצִיא רַנְלִיו מִלְּכֶר; אַךְ כְּכְל אָשֶׁר הִתְּאַמֵּץ לְּהִנְצֵל מִוֹ הַפְּחִים וְּכִי לֹא יִנְצֵל עוֹר מִן הַפְּח. אֲשֶׁר שְׁמוּ כִּי לֹא יִנְצֵל עוֹר מִן הַפְּח. אֲשֶׁר שְׁמוּ לוֹ: נִיּאְבֶּר לוֹ:

אָחִי הַיָּקְר יִּ לִי צִין תִּקְנָה עוֹד לְרָאוֹת חַיִּים. כִּי עַּבְּלְתִּי בַּפְּח אֲשֶׁר לֹא אֵצֵא עוֹד מָמֶנוּ, וְהָיָה בַבּקְר וּכְאוּ עַבְּדִי הַמֶּלֶךְ וּמְאוֹנִי פּה וַהַרְגוּנִי ; וְנֵם אוֹתְךּ לֹא יְנָקּה הַמֶּלֶךְ בְּאַפּוֹ. לְבֵן וֹאת עֲשֵׁה : לַח חַרְבְּדְּ וְכְרַתְּ אֶת רֹאשִׁי מַעְלֵי וְלָחִהוּ אַתְּדְּ. וְהָנִה כִּי יָבֹאוּ עַבְדִי הַמֶּלֶךְ מָחָר וּמְצְאוּ מְעָלֵי וְלָאוֹי וְלָא יֵדְעוּ מִי אָנִי. וְהַצּלְתָּ אֶת נַפְּשְׁךְּ מְמָוֹת; וְאָנֹכִי כִּאָשֵׁר אָבְרְתִּי. כַּאֲשֶׁר אָבְרְתִּי.

וַיַעַשׁ הָאָח הָאָחָר כְּרָבְרֵי אָחִיו הָאָמַלְל וַיִּכְרֹת אָת ראשׁוֹ מֵעְלִיו וַיִּשֶׁבּ אֶת הַקּוֹרָה אֶל הַכֹּתֶל וַיִּלֶךְ לְבִיתוֹּ.

ניְהִי בַפּקר נּיָבאוּ עַבְדֵי רַעְמְכֵם אֶל בֵּית־הָאוֹצְר נִימְצְאוּ כוֹ נּוּף אָרָם כְּלִי ראש. וַלֹא יָדְעוּ כִי הוּא וְאֵיךְ בְּא הַנָּה; נַינַּידוּ זאת לְרַעִמְםם. נַיִּקְרָא לְחַרְטוּמִיו לְהִיָּעִץ עַמְם מַה לַעשוֹת.

וַיַּהְשְׁבוּ הַהַּרְמוּמִים שָלשָה יָמִים וּשְׁלשָׁה לֵילוֹת וַיַּבאוּ אֵל הַמֶּלֶךְ וַיַּגִּידוּ לוֹ לַאמר:

אַדוֹנֵינוּ הַמֶּלֶךְ לְעוֹלֶם יִחְיֶה! שְׁלְשָׁה יָמִים וּשְׁלשָׁה לֵילוֹת חְשַׁבְנוּ הַבָּּכֶר אֲשָׁר נְתְנוּ הָאֵלִים בְּלִבנוּ : יִתְלוּ נֵא אֶת הַנִּיּךְ הַנֶּטְצֵא מֵעל הַהֵיכֶל וְשְׁמוּ עֲלְיוֹ מִשְׁמָר וְעִמְדוּ נָא אֶת הַנִּיף הַנָּטְצֵא מֵעל הַהִיכֶל וְשְׁמוּ עֲלְיוֹ מִשְׁמָר וְעִמְדוּ וְהַבָּר וְשָׁב. וְהְיָה בִרְאוֹתָם אִישׁ עוֹבֵר וּבִּנְּכ הַמָּר הַנָּה לְבַרְתוּ בִּיּה לְבַרְתוּ בִּי מִקְרוֹבִי הַמַת הוּא וְבוֹלְבִעל אוֹתוֹ וְדַעוּ מִי עשָׁה אֶת דְבַר הַבְּּלְיָעַל הוֹה יִיבר הַבְּלִיעַל ההוּג יִי בַר הַבְּלִיעַל הוֹים יִי בַּר הַבְּלִיעַל הוֹים יִי

וַתְמָצָא הָעַצָה הַן בְּעִינֵי רַעְמְחֵם וַיִּצוּ לַעַשׁוֹת בְּכָה.

זֶנֶה מַשְּׁפַּט הַמָּצְרִים לִקְרוֹבֵיהֶם הַמֶּתִים: חָנְטוּ אוֹתָם וְשְׁמוּם בָּאָרוֹן וְהָנִּיחוּם לַמְשְׁמֶרָת. לָבַל יָבאׁ בָּהֶם רָכָּב. כִּי הַצָּמֵן הָצָּמִינוּ הַמָּצְרִים. כִּי יָבא הַיּוֹם וְשְׁבָּה הַנְּשְׁמָה צֵּל הַנּוּף אֲשֶׁר יָצְאָה מִמֶּנוּ, וְהָיָה אִם יִרְכַב הַנּוּף וְלֹא תַמְצְא לַהּ הַנְּשָׁמָה מָנוֹתַ.

וְלִשְׁנֵי הָאַחִים אֵם וְבֵּנְה. נַיְהִי בִּרְאוֹתָה כִי מֵת בְנָה הָאֶחָה וַמֵּרְךְּ עָלָיוּ הַרְבָּה בָּכִי וַתִּסְפֹּר וַתְּקוֹנֵן עָלְיוּ. וַתּאֹמֶר הָאִשְׁה לִבְנָה הָחִי: זֵדְ הָבֵא לִי אֶת נּוּפַת אָחִידְּה לְמַעַן יַהְנְמוּ אוֹתוֹ וְיָלְבְּרוּהוּ – וְאִם לֹא תְבִיאֲהוּלִי, אֵלֹךְ וַאֲסַבֵּר לַמֶּלֶךְ אֵת כָל אֲשֶׁר עֲשִׁיתִ״.

וִיבְּהֶל הַבּןנִיחַבֶּשׁ עִצְה מָה לַּעשׁוֹת נִיְחַבֵּל תַּחָבְּלוֹת בּיִמְצְא.וַיַּקּח נאדוֹת יִין וַיַּצְמִיםִם עַל חֲמוֹרִים אֲחָדִים וַיּוֹבִיבֵּם זִיּרְדְּ הָרְחוֹב. אֲשֶׁר שָמֵד בּוֹ הַיְּכֵלּ, הַמְּלֶּךְ וַאֲשֶׁר תְּלוֹּ עָנְיִוֹ בְּנֹאוֹ עֵד לָּבְּנִי הַהֵּיכְלּ, בַּמְקוֹם אֲשֶׁר הַשׁוֹמְרִים מִתְבוֹנְנִים אֶלֹּ כָּלֹ עוֹבֵר וְשָׁב. וַיַּעֲשׁ בְּחַתֶּר נָגָּוְב בְּשׁוֹמְרִים מִתְבוֹנְנִים אֶלֹּ כָּלֹ עוֹבֵר וְשָׁב. רָאוֹ וֹאת הַשׁוֹמְר בְּאַלּחֹת הַבְּיֹלְתִם יִוּ, בַּשְׁר הָחַלּי עָשׁ בְּבָּתְר בְּחָלְ עִשְׁה בְּאַ הַבִּין הַשְּׁבּוֹך לְּמָח עַלְּחֹת בְּיִלְּאוֹתְם יִוּ, הַשְּׁרָה אָשׁר בְּחָלוֹ הַשְּׁוֹת הַמְּלֵּלִם עִשְׁה לְּבָח עַבְּיוֹ בִּשְּׁבְר בְּתִּלֹים עִשְׁם וַנִּשְׁב בְּאָלוֹ הַשְּׁלִם עִשְׁה בְּנִיתוֹ הַשְּׁלִים עִמְם וַנִּשְׁב לְּשְׁתוֹת אָהָם וְנִּשְׁב בְּתַח לְּבָּח עֵל הָאָרֶץ – וַיִּישְׁנוֹ. הַשְּׁלִם וַנִּשְׁת רְשָׁבוֹ וְבִּשְׁת בְּבָּח עַל הָאָרֶץ – וַיִּשְׁנוֹ.

וְהַלּוְלָה כָא וַיְהִי חֹשֶׁךְ עַל הָאָרֶץ; וַיְּלֶם הָאִישׁ הָערוּם נִיָּבֶר וְּוַיַּת אָחִיוּ מִעל הַתְּלִיָּה וַיְּשֶׁם אוֹתָה עַל חֲמוֹרוֹ וַיְנַלֵּח לְכָל אָחָר מֵאַנְשִׁי הַמִּשְׁמִר אֶת חֲצִי וָקְנוֹ וַיַּלֶךְ לוֹ.

ַנְיְהִּי בְהַּנָּרֶע הַדְּבֶּר לְרַעְמְכֵם וַיִּלְצף בֶּקְף נְּרוֹל מְאר.
צְּדְּ כְּכָל צֲשֶׁר כָּצְף עֵל הָאִישׁ כֵּן הַתְּפַּלֵא עַל עַרְמְתוֹ
הָרַבְּה וַיֹּאמֶר: צֵּין זֹאת כִּי חָכָם הָאִישׁ הַזֶּה מִפֹּל חַכְמֵי
מִצְרָיִם: וַיְצֵוֹ הַמֶּלֶךְ וַיְּעַבִּירוֹ קוֹל בְּכֵל עָרִי הָאְרֶץ לֵאמר:
מִי הָאִישׁ צֲשֶׁר עָשָׂה אֶת הַפַּּעֲשֶׂה הַיּוֹתֵר רֵע וְהַיּוֹתֵר עָרוּם
יַבֹא וְיַנִּיִּד לְבַּת הַמֶּלֶךְה וְנִתְנָה לוֹ לְאִשֶּׁה.

וָהִי כּיּוֹם הַשֵּׁנִי וַיָּבֹא אִישׁ אָל הֵיכַל הַמֶּלֶךְ וַיִּאמֶר. כִּי דָבָר לוֹ אֶל בַּת הַמֶּלֶךְ. וַיְבִיאוּהוּ אֶל חֲבַר בַּת־הַמֶּלֶךְ וֹתאמר:

בַּבֶּר לִי מָה הוּא הַמְּעָשֶׂה הַיּוֹתֵר רַע וְהַיּוֹתֵר,ערוּם שְׁעָשִׁיתַ ?

ויען האיש ניאמר :

בּמָּעשֶּׁה הַיּוֹתֵר רַע שֶׁעשִּׁיתִי הוּא – רֶצַח אָחִי, וָהַמַּעשֶׂה הַיּוֹתֵר עָרוּם הוּא זָה אֲשֶׁר הִשְׁקִיתִי אֶת שׁוֹּכְרֵי הַמֶּלֶךְ לְשַׁכָרָה.

וַיְהִי בַּשְּׁכֹּעַ כַּת הַמֶּלֶךְ אֶת הַדְּכָרִים הָאֵלֶה וַתִּתְפְּשֵׁהוּ בִּיְדוֹ לְמְּסְרוֹ בִּידִי שׁוֹמְבִי הַפַּף; – אַךְ הַיָּד נִשְּאַרָה בְיִדָה. וְהָאִישׁ לְפַּץְ בְּעֵד הַהַלּוֹן הַחּיּצָה וַיִּעלם בִתוֹךְ הָהְמוֹן הַרַב. הַנֵּנְב יָדַע מֵראשׁ. כִּי לֹא יְנַקוֹהוּ אָם יִפּל בְּיֵד הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר לְהָתֵל כַּמֶּלֶךְ וּכְבתוֹ יָחַה וַיָּשֶׁם בְּשַׁרְוֻל מְעִילוֹ יַּד אִישׁ מֵת תַּחַת יָדוֹ הוּא וְאֶת יָדוֹ הוּא הִסְתִּיר תַּחַת הַמְעִיל. וְכַאֲשֶׁר אָחֵוָה בַּת הַמֶּלֶךְ כִּיִד הַמֵּת, עַוְבָה בִּיְּדָה וַיִּמְלֵט.

שָׁמַע רַעָּמְּסֵם הַנְּדוֹל אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה הָאִישׁ הָעָרוּם רְּבָתוֹּ וַיָּכֶןְ כִּי לַשְׁוֹא יִהְיָה עָמְלוֹ לִּתְפּשׁ בְּעָרְמָה אִישׁ עָרוּם כָּזֶה וַיָּצוֹ לְּהַעֲבִיר קוֹל בְּכָל הָאָרֶץ. כִּי הָאִישׁ אֲשֶׁר עָשָּׁה אֶת כָּלֹ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה כְּּטוֹר מִכְּלֹ עֹנֶשׁ וְנַם מַתְּת יִהַן לוֹ אִם יִתְיַצֵב בִּרְצוֹנוֹ לְפְנֵי הַמֶּלֶּךְ.

הַנֶּאֶשָׁם לֹא אֵחַר הַפָּעם דָּבּא אֶל הֵיכֵל הַמֶּכֶךְ נִּיּוֹדֶה עֵלְ עֵוֹנוֹ וַיִּתְחָרִם עַלֹּ בַּעֲשָׁיוֹ הָרָעִים. וְרַעֲמְחֵם בּרְאוֹתוֹ אֶת הָאִישׁׁ כִּי חָכָם וְנָבּוֹן הוּא וְגַם אִישׁ נְּבּוֹר וִיפָּה־מַּרְאָה, כִּכְנִי אַהד הַמְּיָּבִים נִיּתַן לוֹ תְשׁוּרוֹת רְבוֹת וָנַם אֶת בְּתוֹ נְתַן לוֹ לָּאִשָּה.

x-4.

מַמַראות אֶרץ ישראל:

הש הצוענית הְעַבְרִיָה. פש

(מפור).

.8

בָּעִיר בּ. אַשֶּׁר בְּפֶּלֶךְ בֶּסְרַבִּיָה דְיָה הַדְּבָר.

בְּיוֹם הַחֹפֶּשׁ שֶׁל יְמוֹת הַחֹל לְנַעֲרֵי כְנֵי וִשְּׂרָאֵל –
בְּיוֹם "לִ"ג בְּעִמֶר" הִשְׁתַּעְשְׁעוּ תַּלְמִידִי "חָדֶר" אֶחָר עַל
בַּבְּרִי אֲשֶׁר מְחוּץ לָעִיר. וְהַמָּה בְּבָר קַבְּצוּ כַּנְּדִיִים, הְמוּ עֵלְחָבְה עַל תַּלְמִידִי "חָדֶר אֵחַר שָׁיּחָוּן לֹעִיר. וְהַמָּה בְּבָר קַבְּצוּ כַּנְּדִיִים, הְמוּ שֶּׁיּחָוּן לֹא הַנְּחוּם בַּשֶּׁבִי – לֹא הִנִּיחוּ כָּל שִׁחָרִן בֹּאַת לֹא הַנְּחוּם בַּשֶּׁבִי – לֹא הִנִּיחוּ כָּל "לְבְנוֹת בֵּית הַבְּנֶפֶת" זֹאת אוֹמֶלֶת: שֶׁיְהִי אָחָד מֵהָם הְחַוּן", שִׁיְשִׁיר הוֹשַעֲנוֹת", וְהַם יִלְקְמוּ עַנְפִים בְּחָרוֹב וְהַשִּׁיִנוֹת", וְהַם יִלְקְמוּ עַנְפִים בָּעָבִים בְּעַבוּיוֹ לְבָּים לְּלִּלְם לִּיבִים" וַנִּעֲשׁוּ בַּעְנִים יִנְקְמוּ עַנְפִים בְּעַרוֹי לָהָם לְּלוֹלְבִים" וְנִיְשׁוּי בִּנְהִים יְנִיְשׁוּ עַנְפִּים בְּעַנוּעִים" וְבָּאָרִים בְּעַנוּעִים" וַבְּאַרִים בְּעַנוּעִים" וְבָּאָרִים לְּבָּים לְּלִבְים" וְנִיְשׁוּי בִּשְּרוֹב יִבִי הַנְּעִוּים" וְבִּעְנוּעִים" וְבָּבְּים לְבָּרִר אֵבְיִם לְּבָּים לְּבִים לְּבִּים לְּבָּרִים יְּבִים לְּבְּבִים בְּבְים בְּיִבְּים לְּבִים" וְנִישִׁשׁוּ בִּעְנוּעִים" וְבִּשְׁנִים לְּבָּרִים בְּבְּיִים לְּבִים לְּבִים לְּשִׁיּבְים לְּבָּרִים בְּמָּוֹים בְּבְּבִּים בְּבְּנִים בְּיִבְּים בְּבְּבִּים לִיבְּיִים לְּבָּבִים בְּיִבְיּבִים וְבְּבְּבִים בְּבְּבִּים בְּבְּבִים בְּבְיִבְּים בְּבְּבְיִבְּים בְּבְּבִים בְּבְיִבְּים בְּבְּבְיִבְּים בְּבְּבִּים בְּבְּבִים בְּבְּבְּבִים בְּבְּבְיִים בְּבְּבִים בְּבְּבְים בְּבִּים בְּבִּבְּבְּם בְּבִים בְּבְּבִים בְּבְיִים בְּבְּבְּבִים בְּבְּבְּבִים בְּבְּבְיִבְים בְּבְּבִים בְּבְּבִים בְּבְּבְּבִים בְּבְּבִים בְּבְּבְיִבְּים בְּבְּבִים בְּבְּבִים בְּבְּבְים בְּבְּבְּבִי בְּיִבְּבְים בְּבְּבְים בְּעִים בְּבְּבְים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִיים בְּבְים בְּבִים בְּבְּבִים בְּבִים בְּבְּבִים בְּבִּבְים בְּבְּבִיים בְּבְּבִים בְּבִּבְים בְּבְּבְים בְּבִּים בְּבְּבִים בְּבִּבְים בְּבְּבְים בְּבְּבִים בְּבְּבְיִבְים בְּבְּבְים בְּבְּבְיּבְיּבְּבְּבִים בְּבְּבְּבְיים בְּבְּבְים בְּבְּבְים בְּבְּבְּבִיים בְּבְּבְים בְּבְּבִּים בְּבְּבְים בְּבְבְּבִים בְּבְיּבְּבְים בְּבְּבִים בְּבְּבְּבְּבְּבְים בְּ

לַדֵּעָה הַוּאת הָסָבּימוּ רַק אֵלֶה הַנְּעָרִים אֲשֶׁר יָדְעוּ אֶת הַמְלָאכָה הַנִּפְּלָאָה – "מְלָאכָּת כּהָנִים": לְחַבֵּר אַת הָאֶצְבַּע וְהָאָמָה וָאֶת הַקְּמִיצָה וְהַוֶּרֶת וּלְהַפְּריר בִּין שְׁנֵי הַזּינוֹת הָאֵלֶה כְּמִשְׁפַּט הַ בּהַבְרָנִם הַמְבַרְכִים"...

וְהַחֲבּירָה הַקְּשַנָּה נְתְפָּרָדָה לִשְׁתֵּי כִתּוֹת: אַחַת צֹעֶכֶת "הוֹשַׁעָנָא" וַאַחַת בֶּבָּרֶבֶת אֶת וִשְּׂרָאֵל.

לא רְחוֹק מֶן הַפְּקוֹם. אֲשֶׁר שְחֲקוּ שֶׁם הַנְּעֵרים. נְטְה לוֹ אֹהֶל אַחַר הַצּיְעֵנִים הַנּוֹּדְרִים מְּפְּקוֹם לְמָקוֹם. הוֹא כֵא שְׁמָה בְּבֹקֶר הַיּוֹם הַהוּא. וְלֹא נוֹרַעַ עוֹד לְנְשֵׁי הַעִיר. עַל בֵּן לֹא הַתְאַפְּפּוּ עוֹד אַלְיוֹ לְהַרְאוֹת לוֹ. אוֹ לַצִּיְעַנִית. אֶת כָּפוֹת יְרֵיהָן וְלִשְׁאל מֵהֶן עֲתִירוֹת. כִּי זֶה דֶרֶךְּ הַנְּשִׁים קַלּוֹת הַדַּעַת לְהַאָּמִין שֶׁהַצּוְעַנִים יוֹדְעִים אֵת הָעָתִיר לְהָיוֹת.

הַמְקוֹם הָנָה בִיק מָאָדָם. עַל בֵּן הַרְחִיקוּ הַנְּעַרִים מן הָאֹהֶל : בִּי פָּחֲדוּ מִפְּנֵי הַאוֹעֲנִים וֹמְפָּנֵי בַּלְבֵיהֶם.

ַ הַבָּּה צוְעַקִים "הוֹשַׁעַנָא" וּמְסַלְסָלִים ״ְּבָּרֶכְךּ״ -וּפִּתָאם... אֵינָה קוֹל זָר הָתָעָרֵב בֵּינֵיהָם.

הַנְּעָרִים הַסַבּוּ אֶת פְּניהָם וְהָנָה יַלְדָּה צוֹעַנִית ְקְטַנְּה עוֹמֶדֶת מַאַחֲרַיהַם וּמָחַקָּה אֶת וֹמֶרַתָם !

אָבָל יוֹתֵר דָּיָה אֶפְשָׁר לֵאמֹר. שָׁהַם מְחַקִּים אוֹתָה יִּמְבֶּלְבִּלִים אֶת וַמְרָתָה: הִיא שָׁרָה שִׁירַת הַדּוּכְן בְּלֹא מִלִּים. אָבֶל הַשִּׁירָה יָצְאָה מִפִּיהָ כְּמוֹ מִפִּי הָרְשְׁקָה הַמְּשׁוֹרֵר הַבְּקְמִיר ! שִׁירָה עַרַבְה וּמְסְלַּסֶלֶת לְכָל הַשְּׁירָה יַ שִׁירָה עַרַבְה וּמְסְלַּסֶלֶת לְכָל הַשְׁבִּיר ! שִׁירָה עַרַבְה וּמְסְלַּסֶלֶת לְכָל משׁפַּטַה:

הנְעָרִים הָבִּישוּ משְׁחָאִים אישׁ אַל רַעָהוּ:

- ראו נא. צוְעַנית -וְיוֹדַעַת גוּוּנִים שׁל בֵּית הַכְּנֶסֵת! הַתְּפַּלָּאוֹ הַגָּעַרִים.
- הַן מְעַט סְבֶּר –, עַנְתָה הַקְּטַנָּה בִּשְׂפַת יַהוּדית. גַּלְעָנָה –, וּמְנַגַּן לָכֶם... אַנִי עוֹד...

דַגְעַרִים חָפְּשוּ בְּכִיםִיהֶם, וּלְדַאֲבוֹנָם לֹא מְצְאוּ שָׁם מִאוּמַה,

- בּאָין אַתּ יוֹדעַת לְדַבֵּר יְהוּדִית? שְׁאֶלְהּ אַחַר בַּאָין אַתּ יוֹדעַת לְדַבַּר יְהוּדִית? שְׁאֶלְהּ אַחַר הַנְּעַרִים. הַלֹא צוַעַנִית אָתִּ!
- אָני... פּה צַוְעַנִית, אַבֶּל ״שָׁם״ אָני... הָיָה יְהוּדִיָּה זִ... זָה הָיָה כַּאָשֶׁר עוֹד לֹא נְנָבוּ... אָנִי כִּ״שָׁם״ :
  - "וּנְבֵּוּ אוֹתְדְץ! וְמִדּוּע לֹא תְבַרָחִי ?!" –
- בי "הַם" מכֶּה מֶאר! הוֹי, כַּמָּה הַם מכָּה!.. אָסוּר

לְבָרחַ!

- מִי מַבֶּה ?
- ו אַבָּא וֹאַמָּא ו –
- אָיוֶה אַבָּא וְאִמְּא ? אֵיוֶה אַבָּא
- אֵלֶה פה; הוא הצוֹעֵני וָהִיא וּ
  - הַאַם אֲכוֹתַיִךְ הַם ?!
  - ! בָּן; הַיּוֹם הַם... אַבָּא וְאִמָּא!
- אָבֶל הַן יְכוֹלָה אַתְּ לְבָרֹהַ, וַלֹא סְשׁוּבִי אֲלֵיהֶם! בּאֵי עִמְנוּ, וָנַסְתִּירֵךְ מִפְּנֵי הַצּוְעַנִים! הַם לֹא יוּכְלוּ לְמְצא אוֹתָךָ!

בּיַלְדָה נְשְׂאָה עַיגִיהָ רָגַע וַתַּבֵּט סָבִיב וּפָגֶיהָ חָוְרוּ :

הנה הם... הוֹלֶךְ! – לְרְאָה בְבָּהָלָה וַתְּשֶׂם פָּנֶיהָ אֶל הָאֹהֶל – אָם וִשְׁאַל דָּבָר. אַל אָמְרוּ מְאוּמָה! בְּרַח מָה! הוֹי. בַּמָּה... בָּאֵב הַמַּבוֹת!

היא דְּבְּרָה אֶת דְּכֶרֶיהָ בְּלֶבְתָּה; לֹא הַסַבְּה אֶת פְּנֶיהָ אַלֵיהֶם: אַךְ דִּבְרָה בְקוֹל רָם וְיָדְעָה בְרוּר. כִּי שְׁמְעוּ הַנְּעָרִים אֶת דְּכָרֶיהָ.

הַנְּעָרִים נְבְהַלוֹּ וַיְּטְהָרוּ אֶל בְּהֵי הוֹרֵיהָם ; וַיְּטַבְּרוּ אֶת הַדָּבָר בַּחַרָּדָה לְהוֹרֵיהָם

טָבְרָה שָׁעָה קְצְרָה. וְהַשְּׁמוּעָה עָבְרָה בְּכֶל הָעִיר; ניתְאַפְפּוּ אָנְשִׁים מִסְפָּר אֲשֶׁר נְגַע הַדָּבֶר אֶל לִבְּם. נִיְמַהְרוּ אֶל הַכָּבֶר. אֲבָל לֹא מָצְאוּ עוֹד אָת אֹהֶל הַצּוְעַנִי. הוּא נְסֵע לְרַרְכּוֹ בַּעֶּרֶם בָּאוּ.

הָיוּ אַנְשִׁים אָשֶׁר הַתְנַדְּבוּ וְרָדְפוּ אַחֲרֵי הַצּוֹּעֲנִי עַל כָּל הַדְּרָכִים וְהַנְּתִיבוֹת בּשֶּׁרֶה. אֲכָל כְּבְּר נְטָה הַשֶּׁבֶשׁ לערב וְהַמָּה לֹא שָׁבוּ עוֹד.

٠,٥

וְגְעָרִים רַכֵּים וְנָעָרוֹת רַבּוֹת לֹא יִשְנוּ כָל הַלַיְלָה הַהוֹא. רַבִּים עָמְדוּ עַל פָּרָשַׁת הַדְּרָכִים, וְחַכּּוּ לְשׁוּב הָרוֹדְפִּים אֲשֶׁר יְצְאוּ לְחַפְּשׁ עַקְבוֹת הַצּוֹעַנִים ; וְרַבִּים יָצְאוּ נַם הֵם חוּצָה לְּעִיר וְחָכוּ שָׁם ; הֵם חָפְצוּ לִפְּגשׁ רִאשׁוֹנָה אֶת הָרוֹדְפִּים וְלִשְׁלֹע בְשׁוֹרָה טוֹבָה מִפְּיהֶם עַל אדוֹת הַיַּלְדָה הָאְמַלְלָה. כְּרַחוֹבוֹת נֶאֶסְפוּ חְבוּרוֹת־חַבוּרוֹת שֶׁל הָיַלְדָה הָאְמַלְלָה. בְּרַחוֹבוֹת נֶאֶסְפוּ חְבוּרוֹת הַחַבּוּרוֹת שֶׁל אִנְיִרם וּיְּעָרוֹת וְעָמְרוּ דוֹמְם אוֹ שוֹחָחוּ בְּלַחַשׁי, עַד שָׁהָרוֹאָה אוֹתָם מִרְחוֹק, הָיָה יָכוֹל לַחֲשׁב, שֶׁהֵם אֲנָשִׁים נְּדוֹלִים. בַּעֵלִי מַעַשָּׁה, שַׁיֵּשׁ לָהֶם עִנְינִים נִכְבָּרִים מִשֶּׁלֶהָם.

יּבָאֲמֶת הֵם חָשְׁבוּ אֶת הָעִנְיְן לְ״שֶׁלְּהֶם״: הֵן ״יַלְדָּה״ הִיא אֲשֶׁר נְנְנָבָה מִבֵּית הוֹרֶיהָ: וּלְמִי נוֹנֵעַ הַדְּבָר יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר לְנָעָרִים וְלִנְעָרוֹת ?!

לַשְּׁוָא גָּעַרוּ בָהָם הָּאִמּוֹת מִבַּעַד הַפְּתְחִים וְהַחַלּוֹנוֹת הַבְּתוּחִים. כִּי כְבָר הִגִּעָה דְּעַת לִּישׁןּ, כִי כְבָּר עַבְּרָה חֲצוֹת לַיְלָה. כִּי כְבָּר עָבְּרָה חֲצוֹת לַיְלָה. כִּי כְבָּר לֹא יוּכְלוּ לְכְנִם בַּבּלֶקר וִיאַחֲרוּ שְׁעַת הַלְּמָנִים בַּקְּבֶר; לַשְׁוֹא הָיוּ כָל הַגְּעָרוֹת: הַגְּעַרִים הַקְּמַנִים הַתְּחַנְנוּ. כִּי יַנִּיחוּם לַעֲמֹד עוֹד שְׁעָה קְצְרָה; וְהַנְּדוֹלִים בְּתְּחַנְנוּ. כִּי יַנִּיחוּם לַעַמֹד עוֹד שְׁעָה לְצְרָה; וְהַנְּדוֹלִים בְּשׁוֹמוֹ פָנוּ עֹרֶף, כְּאִלוּ לֹא שָׁמְעוּ אֶת גַּערוֹת הוֹרֵיהָם.

אַך הָרוֹדְפִּים שָׁבוּ בִינְקם. וְהַוְלְדִים עָלוּ עַל מְשְׁבָּבְם בְּלֵב נִשְׁבָּר: הַצּוֹעַנִים לֹא נִמְצְאוּ וְהַיֵּלְדָּה הָאָמְלְלָה נִשְׁאַרָה בְיָרֶם.

יוֹתֵר מִכְּלֶם הִצְּטְערוּ הַנְּעָרִים ְצְשֶׁר רָאוּ אֶת הְאָמְלֶּלֶה וְדְבְּרוּ אִתָּה: הַמָּה געוֹרוּ מִתּוֹךְ שָׁנְתָם כְּפַעַם בְּפַעַם בְּקוֹל יְלֶלֶה. ״הַצּוְעָנִי מַבֶּה !״ ״הַנַּלְדָּה בּוֹרָחַת!״ אַךְ יוֹתֵר מִכֶּל הַנָּעָרִים נָעֵצַב שְׁלֹמה כֶּן שִׁמְעוֹן אַבֶּרָמֵן: הַנַּעַר הַנָּה הָיָה

יַלִּיד עִיר ד. הַקְּרוֹכָה, הוּא כָא הַנָּה בְּלְוַיֵת אָמּוֹ לְבַקּר אֶת הוֹדוֹ; וְיַחַד עַם בְּגִי דוֹדוֹ הַלַּךְ לָחֹג חֵג לִיג בְּעמֶר. הוּא הָיָה הָאָחָד, אֲשֶׁר בָּא בְּדְבָרִים עַם דַּיִּלְדָה. צוּרְתָה עָמְדָה לְנֶנֶּ עִינְיוּ, עַד שֶׁלֹא יָכל לְשְׁכַחָה אַף רָנֵע. בּלֵּילָה גִּדְמָה לוּ שָׁהוּא רוֹאָה אֶת הַיַּלְדָה כְפּוּתָה') בְּיָדִיהְ וְרַנְּלֶיה.. שַּׂערוֹתִיק הַאַרְכּוֹת קְשׁוּרוֹת לְאַחֵד הָעֵצִים... וְהַצּוֹעֵנִי מֵבִים עָלֶיהָ שׁוֹם. שֶׁנֶּחָשׁ קְשׁוּר לוֹ בְּקְצֵהוּ... וְהוּא מֵבֶּה וּמַבֶּה... וְהַנֵּלְדָּה צוֹעֶקת וּבוֹכָה מְרָה...

ֶּמֶהוֹעַ זֶה לֹא אֲחַוְתִּידָ, מֵהוֹעַ לֹא נְשָׁאתִיהָ עַל יְבִית דּוֹדִי ? – טָעַן הַנַּעַר לְנַפְשׁוֹ בַּבֹּקָר בְּקוּמוֹ מָמִשְׁבָּבוֹ – הָלֹא הַנְּעָרִים הָיוֹ עוֹוְרִים עַל יָדִי !"

תְבֶּבֶר בַּגֶּשֶׁךְ רָעַת. שַׁדְּבַּרְנוּ עַמְּה. רָיִינוּ יְכוּלִים לַעֲשוֹת אֶת הַדָבָר בַּגָּה!"

אָנִי עָכַרְתִּי אָת הַיַּלְדָּה! – יָכֹלְתִּי לְהַצִּילָה. וְלֹא הַצַּלְתִּיהָ! אָנִי מָסַרְתִּיהָ לַצוֹעֵנִי!"

וּבְכֶּל לַיְלָה וְלַיְלָה בְּשָׁבְבוֹ עֵל מִשְׁבְבוֹ הַתְּנֵחִם הַנַּעַר בְּתַקְנָה כִּי עַר הַבּגֶּןר יִקְרָה אֵינָה מִקְרֶה בְּדֶרֶךְ הַשָּׁבע, אוֹ שֶׁלֹא בְּדֶרֶךְ הַשְּׁבע; יוּכֵל הֱיוֹת. שֻׁעוֹד תְּשׁוּב הַנַּלְדָה... אוּלֵי בְרָחָה! הַלֹא הוּא יָעַץ אוֹתָה שֶׁתִּבְרַח! "הִיא שֲׁמְעָה אֶת דְּבָרַי! מִבִּין כָל הַנְּעָרִים הִבִּישָׂה כַּק אַלִי, וְשְׁמְעָה הַבֹּא הַנָּה!"

"אַבל מאַין תַדַע אָת מקומי ?"

הוא הָחֶלִים בְּדַעְתוֹ לָקוּם בַּבֹּקְר וְלַעֵמֹד בַּחוּץ, לְמַען אֲשֶׁר יִרְאָנָּה בְּעָבְּרָה בְּרְחוֹב; יִּוְטוֹב יוֹתַר, שֶׁאֵצֵא חוּץ לְעִיר אֶלֹּ הַיַּעַר וַאֲחַפְּשֶׁנָּה שְׁם"– אָמַר בְּלָבוֹ – וּרְתַנְחוּמִים בְּאֵלֶה נִרְדַּם, וַיִּשְׁכַב עַד בִּקְר; אַךְ בָּקוּמוֹ מִשְׁנְתוֹּ, וַיִּרְא, כִּי לא קָרָה כָל נַם, וְהַיַּלְדָּה אֵינֶנְה, הִתְעַצֵב אֶל לְבוֹ מָאדּר.

וּלְבַגְּדִיל אֶת דַּאֲבוֹן לִבּוֹ אֲמְרָה לוֹ אְמוֹ בְבַקְר אֶחָר:

הַיּוֹם נִפַּע, בְּנִי, הַבְּיִתְה.

אָבְדָה אָבְדָה הַיַּלְדָּה וְלֹא תְשׁוּב עוֹר לָעוֹלְם:״– הָשֵׁב שִׁלמה בִּלְבָּבוֹּ, וְלֹא יָכֹלֹ לַעֲצֹר בָער דִּמְעוֹתְיוּ.–

בַּר לוֹ לְנְסֹעַ הַבַּיְתָה. בִּי חָפֵּץ הוּא לְלֶכֶת עוֹד בָּצֵל לְהַפָּמֵר מִן הַהֶּרֶר – כְּרְצָה אָמוֹ בְּתוֹכָחָה מְּנְּלָה לִמַרְצָה דְּמִעוֹתִיוּ

שֶׁלמֹה הָתַאפֶּק וַיָּעַמֹּד לְהִתְפַּלֵל הְּפָּלֹת הַבְּקֹר וּכְשֶׁהַנִּיעַלְבִרְכַּת ״נְּאֵל יִשְּׂרָאֵל" לֹאִיכֹּל עוֹד לְהִתְאַפֵּק מִבֶּּכִי; נֵם בְּאָכְלוֹ אֶת אֲדְחַת הַבְּקֹר. נֵם בַּעְלוֹתוֹ עַל הְעַנְלְה לַנְםֹע עם אָמוֹ הַבִּיְתָה מָלְאוֹ עִינִיוֹ דְּמְעוֹת. הוֹא הַרְנִישׁ כִּי חָסֵר לוֹ אֵיוָה דָבָר בְּלְבוֹ.

ועוד יָבא).

יְהוּרָה שׁמֵנְבֶּרְגָּ.

ין קשורה.

משלי לפונמין.

המשל הארבעה עשר.

2

הַנֶּלֶר וְהַמּוֹרָה.

על שָפַת פֶּלֶג זַךְ שֶּחַק יֶלֶר רַךְּי, קפּץ זַיְרִלְר זַיְתִי אַךְּ שְׁמָח; עוֹדֶנוּ רוֹמֵר – מָעֵרוּ הָרִגְלֵים. וּבְּתִוֹל מֵר צוֹרַח. וּבְקוֹל מֵר צוֹרַח. וֹּבְבָּךְ יוֹנְקוֹּתָיהָ הַפִּיִמְה שְׁלְחָה; וּבָרָגע הַיָּלֶד הָרַךְּ

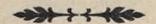
נַאָּחֵז בְּיָדֵיו שָׁם בַסְּבְּךְּ נִיְחֵי תָלוּי בּוֹ וְקוֹרֵא: "הוּשִׁיעוּ! הָצִילוּ! אֲנִי, הָהּ, פוֹבָע!" וַהְנָּה שָׁם עוֹבֵר הַפּוֹרָה. עוֹבֵר וְקוֹל יֶלֶד שוֹמֵע; נְשָׂא הַפּוֹרָה הָעִינִים וַיַּרְא – הַנֶּלֶד תָּלוּי וְצוֹעֵק בִּבְּכִי מֵר: "הוֹי הוּשׁוּ הַצִּילוּ! הוּשִׁיעוּ נָא חִישׁ!" וְאֵין אִיש.

נַיַּחַר אַפּוֹ וַיִּלְבֶרא לוֹ בְּזָעַם: "הוֹי, נַעַר שוֹּבְב! הָיָּחֵר אַךְ הַפָּעַם. "וֹיְאָה אַחָרִית שוֹּבְבוּת מִבְּלִי דָעַת! "דְּמָךְ בְרֹאשֶׁךְ: "לְבִּי אַךְ יִדְאַב לַשוֹבִים. לְהוֹרֶיךְ; "מָה רֵב טוֹב לְבָּם. עַיְּה אַהֲבָתִם "לְךָּ, בָּן חוֹבר, רַאשִית תִּקְנְתָם! "אַךְ לוּ אֲבוֹתֶיךְ לִי שְׁמַעַ הוֹאִילוּ. (יְבַיֶּלֶר צוֹעֵק שָׁם: הָה. חוֹםוּ, הַצִּילוּ!...)

"בִּי אֲז הֵן גַּרְשׁוּךְ מַבֵּיתָם. זֶה כְּבָר!
(וְהַיֶּלֶד תְּלוּי וּבוֹכֶה שְׁם בְּבִּי מֶר...)
"הוֹרִים אֲמְלְלִים! אַךְ עֻלֵימוֹ לִי אָר!"
וְאָזֹּ בַּאֲשֶׁר בְּבָר בִּלְּה הַדְּרָשָׁה.
שָׁלַח הַמּוֹרֶה אֶת יְרוֹ וּמְשָׁה
הַיֶּלֶד בְעַת.
הַאָּי חֵי וַחֲצִי מֵת...
אַחַר. אַחַר מוּסָר תַּבִּיעָה!
אַחַר מוּסָר תַּבִּיעָה!
שׁ. ל. גַּרְדּוֹן.

.верба — וויידעכוים (1

מימים קדמונים.

11,

איך היטיב האדם את מעונו ?

בּפֶּרֶק הָרִאשׁוֹן רָאִינוּ אֵיךְ הְיָה מְעוֹנְם שֶׁל הָאַנְשׁים הַיִּקְבּתוֹנִים – הַפְּבָּה ּבְּמָעוֹנוֹת הָאֵלֶּה הִשְּׁתַמְשׁוּ אֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הַפְּרְמוֹנִים הָהֵם. בְּעֵת אֲשֶׁר לֹא הָיָה לָהֶם עוֹד שוֹם נָשֶׁק מִלְכַד לַרְדֹם וּפַּפִּישׁ עֲשׁוּיִים מָאֶבֶן. לֹא הָיָה לָהֶם שוֹם בָּעֶר מִלְכַד עוֹרוֹת שֶׁל בְּהַמוֹת וְחֵיּוֹת וְשׁוֹם מַאָּכָן מִלְּבִד עוֹרוֹת שֶׁל בְּהַמוֹת וְחֵיּוֹת וְשׁוֹם מַאָּכָל מִלְּבַד מַה שִׁמְּאָאו מוּכן לִפְנִיהֶם בַּשְּבַע.

אַד הָאָדָם הָלַדְּ וְהִשְּׂכִּיל וְהִתְפַּתַח, כֻנָה לוֹ נְסִיוֹן וַרַעָת. זְרִיזִּית וְהַרְגֵּל לַעֲבוֹרָה. וַלְמֵר לְהוֹצִיא תוֹעֶלֶת לַעַצְמוֹ מכל הפובב אותו: למד להתיך מתכות שונות ולעשות לו מהן כָּלִי זַין וּכַּלִי מִלְחָמָה חַדִּים; לָמֵד לְנַדֵּל בַעַלֵי חַיִּים שונים. צאן וּבָקָר וְעוֹפּוֹת. וּלְהוֹצִיא לֶהֶם וִיַּרְקוֹתמן הַאָּרֶץ. לְבָּל יֵדַע רָעָב עוֹר, וְלָמֵר נַם לְהַשְׁתַּמִשׁ בְּכֹחוֹת הַמֶּבֶע הָאַדִּירִים בְּדֵי לְהָקַל בָּהֶם אֶת עֲבוֹדְתוֹ. עָבְרוּ שְׁנוֹת מֵאוֹת רבות. דורות חֶלְפוּ וְדוֹרוֹת בָאוּ. וְכֶל דוֹר הִנְחִיל לַדּוֹר הַבָּא אַחַרִיו נִקְיוֹנוֹת חָדָשִׁים וִיִּדִיעוֹת חַדָשׁוֹת. מִלְּבֵר הַנְּסִיוֹנוֹת וְהַיִּדִיעוֹת שֶׁיִרשׁ מִן הַדּוֹר הַהוֹלֵךְ לְפָנִיוּ. כַּכָּה הלך האדם קדימה קדימה. הלך והתקין לצרכיו את הפכע הַפּוֹבֶב אוֹתוֹ. בְּמֶשֶׁךְ הַוְּמַנִים נִשְׁתַנוּ כָל הַיָּיו שְׁנוּיִים נְדוֹלִים: חַנֵיוֹ הַחֵלוּ לִהְיוֹת יוֹתֵר בְּטוּחִים. יוֹתֵר נְעִימִים וְיוֹתֵר בְּרְנָּחִים. נַם מְעוֹנוֹ קבֵּל פָּנִים אֲחֵרִים. הָאָדָם הַחֵל לְשִׁים לב שיהיה מעונו יותר חוק ויותר מרוח כבי שינעם לו יוֹתֵר לְשֶׁבֶת בּוֹּ, וָעַבַד עַבוֹרָה רַבָּה לְפַאַרוֹ וּלְיַפּוֹתוֹ מִבִּית ומחוץ. ובאותם הַמִּקוֹמוֹת. שנראו בהם לְפנים אַךְ סכּוֹת רעועות ואהלים דלים התנשאו אחרי שנות מאות רבות היכלי תפָאֶרֶת וחוֹמוֹת נְשׁנְבוֹת.

וְאוּלָם לֹא כִין לַיְלָה צְמְחוּ הַבּנְיָנִים הַנִּשְׁנְּבִּים הָאֵלֶהּ בַּאֲשֶׁר יְכְפַּר בְּאַנְּדוֹת־הַמֶּסֶם הַיְפוֹת. כִּי אָם לְאָט לְאַט וּבְּהַדְרָנָה; הַבִּנְיָנִים הַקְּטְנִים וְהַפְּשׁוּטִים הָלְכוּ הָלוֹךְ וְנָדוֹל יְטוֹב. כְּכָל אֲשֶׁר הִתְּנַשֵּׁא הָאָדָם 'וֹתֵר וְיוֹתֵר בְּכָל דַּרְבֵּי הַיָּיוֹ עַל הַדּוֹרוֹת הָרִאשׁוֹנִים. בֵּן הוֹסִיףְ לְהַשְּׁתַּלֵּם בְּחָכְסֵת הַבָּנֵה.

בְּסַפְּרוּת הָעַמִּים הַמַּשְׁבִּילִים בְּיָמֵינוּ נִמְצְאִים וִכְרוֹנוֹת מַחַיֵּי אֲבּוֹתִיהֶם הַקּּרְמוֹנִים אֲשֶׁר הִשְּׁתַּרְלוּ תָמִיד לְהִימִיבּ אֶת סַצִּבְס וּלְהַנְעִים אֶת חַיֵּיהָם, וַעל בֵּן עָבְרוּ תָמִיד מִמְּשְׁלֵח יָדָם שֶׁל אֲבוֹתֵיהֶם וַאֲבוֹת יָבְם שָׁל אֲבוֹתִיהֶם וְאֲבוֹת יָבְם שָׁל אֲבוֹת יָבְם לְּמִשְׁלַח יְיִד חְדָשׁים וְאֲבוֹת יְבְבוֹת אֲבוֹת יְבִּוֹת לְאָפָן לַכְנוֹת לְהָם מְעוֹנוֹת חֲדְשִׁים אֲשֶׁר יַתְאִימוּ יוֹתַר לְאֹפֶן לַכְנוֹת הַחָבְשׁים.

בְּבֶה יְסְפַּר בְּאַנְּדוֹת הַפִּינִים, כִּי כְיָמִים לַקְמֹוֹנִים נְעוֹ וְנָדוֹ אֲבוֹתִיהֶם לְבַּבֵּשׁ לְהֶם צֵּיִד בִּיערוֹת וּבְּבִצוֹת. מִבְּלִי דַעַת עוֹד לָשֶׁבֶת בְּמְקוֹם לְבוֹשַׁ, מִבְּלִי חֲשׁב עוֹד מֵה שֶּׁיקְרֵם בְּיוֹם מָחָר. וּמִבְּלִי וְכֹר כָּל אֲשֶׁר לְרָם בְּיוֹם אֶתְמוֹל. אַך אֲשֶׁר הַיּוֹ לְהֶם לְמִחְיָה וְנְמוֹ לְהֶם אֶת אָהְלֵיהֶם הַמְּטְלְמְלִים על יֵד מְקוֹמוֹת הַמִּרְעָה אֲשֶׁר עָשׁוּ לְהֶם, וְאוֹלְם צָאֱצְאִיהֶם שֶׁל לְהֶם בְּבְּתֵי הָאָרָמָה אֲשֶׁר עְשׁוּ לְהֶם, וְאוֹלְם צָּאֱצְאִיהֶם שֶׁל לְהֶם בִּפְּתִי הַאְרָמָה אֲחָיִם אֵלְה וַיִּלְמָרוּ לְהָם בְּחֵי עִלְּ אַרְמָת אֲחְוֹּחָם, וַיִּלְנִין לְהֶם בְּחֵי עִלְּ אַרְמָת אֲחְוֹּחָם, וַיִּבְנוּ לְהֶם בְּחֵי עִלְּ אַרְמֵת אֲחְוֹחָם, וַיִּבְנוּ לְהֶם בְּחֵי עִלְּ אַרְמָת אֲחְוֹּחָם הַנּוֹר עֲשׁוּ לְהֶם בְּחֵי עִלְ אַרְמָת הָחְרָף הַבְּּרִים ; אַרְ בִּעְשְׁנוֹת לֹא יָדְעוּ עוֹר לְשָשׁוֹת לְהָם.

כֶּכָה אָנוּ רוֹאִים נַם מִפְּפּוּבִי תּוֹרָתֵנוּ. אַבְּרָהָם. יִצְחָקּ וְיַעֻקֹב הָיוּ נוֹסְעֵים בְּעָרָר וַנֵּשְׁבוּ כָּל יְמֵיהֶם בְּאֹהֶלִים. וַנַּלְכוּ לְמַהְּשִׁי הָּלְבִּיה לְצֹאנִם וְלִבְּקָרָם. לְמַפְּעֵיהָם לְתוּר לְהָם מְקוֹם מִרְעָה לְצֹאנִם וְלִבְּקָרְם. בְּמְשֶׁךְ הַוְּמִנִים שְׁנוּ בְּנֵי הַחָיִם. שְׁרוֹת הְבוּצְה. עַצִּי נָפֶּוְּ הְּצִאנה וְרַמוֹן הָיוּ הָּרְכּוּשׁ הָרָאשׁי שֶׁל הָעָם הָּעִבְּרִי וְהַמְּקוֹר לוֹ הְרִאשׁוֹן לְמִחְיָתוֹ; הָעָם עוֹוֹב אֶת חַיֵּי נְדוּדְיו וּבוֹחֵר לוֹ הְרִאשׁוֹן לְמִחְיָתוֹ; הָעָם עוֹוֹב אֶת חַיֵּי נְדוּדְיו וּבוֹחֵר לוֹ מְעוֹנוֹת לוֹ מְעוֹנוֹת לוֹ מִעוֹנוֹת לוֹ הַעָּים מִבְּנִי וְיִשְׁבִּים הַבְּאַבְיִם וְהַבְּבִים תָּהַ בְּצִי תָּה לְצִר נָה לוֹ וְיִשְׁבִיהֶם בּוֹנִים לְהֶם חוֹמָה מִפְּבִיב לְהָנֵן עַל נַפְשָׁם מִבְּנִי עָרִים הָבִּאשׁוֹנוֹת בְּאָרֶץ.

בְּכֶּרֶכ הָעָרִים הָאֵלֶּה מִתְפַּתְּחוֹת לְאֵט לְאַט מְלָאכוֹת וְאְפְּנְיוֹת שׁוֹנוֹת; מִן הַמוֹשְׁכוֹת אֲשֶׁר מִסְכִיב בְּאִים אֲלֵיהֶן אֲנָשִׁים רַבִּים לְהַחֲלִיף אֶת יְכוּל אַרְמָתֶם בְּסְחוֹרוֹת הַנָּעֲשׁוֹת בָּעֲשׁוֹת הָנְשִׁים. וְיוֹשְׁבֵי הָעָרִים מְתַעַשְׁרִים יוֹתֵר וְיוֹתֵר; זּכְּכָל אֲשֶׁר יִנְדֵּל עִשְׁרָם כַּן יִרְבּוּ צְּרְכִיהֶם וּתְשׁיִּקְתִם לְמָעֵנוּנִים שׁוֹנִם; וְכְּכִים וְנִבְנִים בְּוֹיִבְים מְפַאָּרִים וְהָעָרִים הוֹלְכוֹת יְפֵלֵת וּמֵעַשִּׁירוֹת יוֹתֶר וְיוֹתֵר.

הנה כִי כֵּן, כְּכָל אֲשֶׁר הָלֹךְ הָאָדָם הָלוֹךְ וְהַשְּׁתְּנוֹת בְּעֲבוֹדְתוֹ, בִּצְרָכִיו וּבְכָל הַּרְכֵי חִיִיוּ, כֵּן רַבּוּ הַשְּׁנוּיִים לְטוֹבְה נֵּם בְּבְּוֹן דִירְתוֹ, לֹא הַצַיְּרִים הַנּוֹדְרִים אֲשֶׁר בִּלּוֹ אֶת בְּלּוֹ אֶת בְּלּוֹ אֶת בְּנִי הַבְּצוֹת הַנְּוֹלְיִם הַנְּיִדְיִם הַנְּדוֹלִים הַנְּדוֹלִים הַנְּדוֹלִים הַנְּדוֹלִים הַנְּדוֹלִים הַנְּיִרִם הַנְּיִרְם הַנְּיִרִם הַנְּיִרְם הַנְּיִרִם הַנְּיִרְם הַנְּיִרְם הַנְּיִרְם הַנְּיִרְם הַנְּיִרְם הַנְּיִרְם הַנְּיִרְם הַנְּיִרְם הַנְּיִרְם הַבְּיִרִם הַבְּיִרִם הַבְּיִרִם הַבְּיִרִם הַבְּיִרם הַבְּיִרם הַבְּיִרִם הַבְּיִרִם הַבְּיִרִם הַבְּיִרְם בְּנָתִים בְּנְבִים הָבְּיִרִם הַבְּיִרְם הַבְּיִרְם הַבְּיִרְם הְנִיְרִם הְבְּיִרְם הַבְּיִרְם הְבִּיִר הְשִׁר בְּנִבְּם הְבְּיִרְם הְבִּיִּר אוֹ הֵם עוֹשִׁים לְהֶם הְבְּיִרְם הַבְּיִר הְבִּבְּר מוֹטוֹת בְעִנּוּל וְקוֹשְׁרִים בָּאְרִץ מְסִבְּּר מוֹטוֹת בְּעִנּוּל וְקוֹשְׁרִים בָּאָרִץ מְסִבְּּר מוֹטוֹת בְּעוֹנוֹל וְקוֹשְׁרִים בְּאָרִץ מְסִבְּּר מוֹטוֹת בְּעוֹנוֹל וְקוֹשְׁרִים בְּאָרִץ לְרִבְּת מִּנְמִירִם הִּבְּיִר מְלִּבְים אוֹתְם בְּעִוֹּלוֹת בְּעוֹנוֹל וְקוֹשְׁרִים בְּאָרִץ מְסִבְּב מוֹם בְּעִיים בְּּבְּיִרִים אוֹתְם בְּעִוּוּל וְקִישְׁרוֹת שֵׁל שְׁלָּוֹ וְבִים מְעִמִירִם בְּבִי מְנִמִירִם אוֹתְם בְּיִיבִים מוֹקְבִים מִבְּיִים מוֹם מִעְמִירִם אוֹים אוֹת הִים מִוּמִירִם אוֹם מוֹלְייִים מוֹלְם בְּיִים מוֹבְּים מִּבְּיִים מִּבְּיִים מוֹל בְּיִּים מִּיבְים מִּבְּיִים מוֹם מִּלְיִים מוֹם מִּלְיִים מוֹים מִּנְיִים מוֹם בְּיִבְּים מוֹבְים בְּיִבְּים מוּבְּים מִּבְּים מִּיבְּים מוֹם בְּעִים מוֹּבְים מוֹּבְים מִּיבְּים אוּיבּים מוֹים בְּיוֹים מוֹים בְּים מִּים מִים מִעמִירִים מוֹם מִּנְבִיים מוֹּים מִּים מִּים מִינִים מִּנִים מוּים מִּים מִים מִינִים מוּים מוּים מוֹים מִּנִים מוּים מִּים מִּים מִים מִים מִּים מוּים מוּיִּים מוּים מִּים מוּים מוּים מוּים מוּים מוּים מוּים מוּים מוּים מוּים מ

שֶׁהַיְתָּה לָהֶם בְּרִאשׁוֹנָה לְּסְבָּה, תִּהְיֶה לְהָם עַתְּה לְנֵג עַל קִירוֹת הַשֶּׁלֶג; וּלְאהֶל כְּנָה הֵם קוֹרְאִים ״וּגְוֹם״. דּוֹמִים לְזֶה הֵם הָאֹהָלִים, אֲשֶׁר יַצְשׁוּ לְהֶם הַשְּׁבְּמִים הַנּוֹדְרִים בְּעַרְבּוֹת צְפוֹן סִבִּירִיה, וְהֵם מְכַפִּים אוֹחָם בְּעוֹרוֹת הָאֻיֶלִים, אוֹ בַּלְּכָד (פּילץ войлокъ), וֹמְמַעֵל יַשְׁאִירוּ חוֹר שֶׁיֵצֵא בוֹ הָעְשָׁן, בִּמְלוֹם תַּנוֹר הֵם עוֹשִׁים לְהֶם כִּירָה, פְּשוֹם. עַל רַצְבַּת הַפְּעוֹן בַּנָּעֶךְ וְעַל יַד הַקִּירוֹת מְסְדְּרִים כָּל חָפָצִי הַמִּשְׁפְּחָה. מְעוֹן בְּנָה מֵתְאִם מְאֹד לְאבֶּן הַחַיִּים שֵּׁל הַפֶּרָא הַנּוֹדֵדּ, בְּשְׁעָה מְעַמְּה יָכוֹל הוּא לְהָקִימוֹ, וּבְשָׁעָה עוֹר יוֹתֵר מְעַמְּה – לְהוֹרִידוֹ, כְּדֵי לְהַעָּבִירוֹ מִמְקוֹם דְּמָלוֹם בְּעֵת נְרּוֹדִיוֹ,

וְאוּלֶם אֹהָלִים כַּאֵלֶה אֵינֶם יְכוֹלִים לְהְיוֹת לְאָדָם לְמָלִים לִהְיוֹת לְאָדָם לְמָהָה בִּימֵי הַחֹרֶף הַבְּרִים. עַל כֵּן יָכוֹלִים לְהְיוֹת הַנּוֹדֵר מְעוֹן יוֹתֵר חֵם לְעַת הַקְּרָה. כְּמוֹ שָׁיֵשׁ לְנוּ שְׁנֵי מִינֵי מַלְבּוֹשִׁים: מַלְבּוֹשִׁים: מַלְבּוֹשִׁים: מַלְבּוֹשִׁים: מַלְבּוֹשִׁים לֵּימֵי הַבְּוֹיִם לִימֵי הַבְּוֹיִם בְּנִי מְעוֹנוֹת. הַצִּיְרִים בְּנִי הַבְּיִרִים בְּנִי מַעוֹנוֹת. הַצִּיְרִים בְּנִי שְׁנֵי מִינֵי מְעוֹנוֹת. הַצִּיְרִים בְּנִי שְׁנֵי מִעוֹנוֹת. הַצִּיְרִים בְּנִי שְׁנֵי הַמְּלִים לְהָם לִימֵי הַחֹרֶף ״בְּתִּים״ מְקּוֹרוֹת עֵץ וּמְכַּפִּים אוֹתָם בּוֹנִים לְהָם לִימֵי הַחֹרֶף ״בְּתִּים״ מְקּוֹרוֹת עֵץ וּמְכַּפִּים אוֹתָם מְחוּץ בּאָרֶמָה וּבְשַׁלֶנִ.

יגאל הברמלי.

אַבְרָהָם נֵימֵן.

222

הַלֹּא יָדַעֶּתָם, קּוֹרְאִים קְשַנִּים, כִּי רַבִּים הַם הַוּלְדִים הָרָצִים בְּבִית הוֹבִיהָם אָנָה וְאָנָה. הַם רוֹאִים רַק אָת אַרְבַּע הַקִּירוֹת הַלְּבָנִים וְאָת הָאֲרוֹנוֹת הָעוֹמְדִים סְמִּיכִים אָצְלְם, אָת הַשְּׁלְהְנוֹת וְהַכִּּסְאוֹת; אַךְּ לְצֵאת הַהִּצְּה לֹא תָמִיד יַנִּיחוּם. יְרֵאה הִיא אִפְּא" הַפּוֹּבָה, פָּן תַעבר חָלִילְה עַל יַלְדָּה הַנָּהְמֶר. וְיֵשׁ אֲשֶׁר יַבִּים הַיָּלֶד בְּעד הַחַלוֹן הַחִּצְה, חְלִילְה עַל יַלְדָּה הַנָּהְמָר. וְיֵשׁ אֲשֶׁר יַבִּים הַנֶּלֶת לוֹ מִשְׁתְרַע שְׁם בַּפְּרוֹם. הִיּא רוֹאָה וְצִינְנִי יוֹדָע מָה הִיּא רוֹאָה. אוֹמְרִים לוֹ, כִּי זָה שְׁמָיִם. הִיּא רוֹאָה וְבִעוֹד בְּנַע פַבִּים הוּא אֶל הַחוֹמָה הַנְּבַּהָה הַפְּתְרוֹמֶמֶת נֹבַח הַחֹלוֹן וּמַסְתִּירָה בַּעִינְיוֹ אָת תְּבַלֶּת הַשְּׁמֵיִם, וְלוֹ נְרְמָה, כִּי הַהוֹמְה הַבּלֹן וּמַסְתִּירָה בַּעִינִיו אָת תְּבַלֶּת הַשְּׁמֵים, וְלוֹ נְרְמָה, כִּי הַהוֹמְה הַבֹּל אִהָר...

על הַקּיר תְּלוּיָה תְמוּנָה. שְׁדוֹת מְשְׁחַרְעִים וְנָהָר שׁוֹשֵׁךְ בְּאֶמְצְע. הַיְּלֶד מַבִּים אֶל הַתְּמוּנָה וְאֵינוֹ יוֹדֵע מַה זֹאת. בּאֲשֶׁר יִנְדֵּל מְעִם מְבִיאִים אוֹתוֹ אֵל הַ..הָרָר״, וְהָרַבִּי מְתַרְגַּם לוֹ ..שְׂרָה״ – אַ בּּעלְד; עֵץ״ – אַ בּוֹים. אֲבָל מַה זָה שְׁרָה, מַה הוּא עֵץ – אֵינָנוּ יוֹדֵע. עֵץ״ – אַ בּוֹים. אֶבֶל מַה זָה שְׁרָה, מַה הוּא עֵץ – אֵינָנוּ יוֹדַע.

יְלָדִים כָּאֵלֶה, חָבָרִי חַהֲבִיבִים, וְלָדִים אְמְלֶלִים הַם. יוֹדְעֵים הַם כִּי יֵשׁ אֲלְחִים יוֹשַׁב בִּשְׁמִי מְרוֹם, וְכִי הָאֲלֹהִים בַּרָא אָת הַשְּׁמִים וְאֶת הָאָרֵץ, אֶת הַיְּעָרוֹת וְאֶת הַנְּהְרוֹת, אַךְּ רָאֹה לֹא רָאוּ אָת מַעשִׁי יִי הַגְּדוֹלִים, כִּי כָל מֵה שָׁעֵינֵיהָם רוֹאוֹת אַךְּ מַעשִׁי יְדֵי אָדֶם הַמָּה; יְדִי הָאָדָם בְּנוּ אָת הַבְּתִּים וְהַהוֹמוֹת, וְהֵם רִצְפוּ גַם

אָת הָרָחוֹבוֹת בְּאָבָן וַעִץ, לְמַען אֲשֶׁר לֹא תוּכַל הָאָרָץ לְהוֹצִיא יֶרָק, דִּשׁא וּפַרחִים.

> צר לי, חַבֵּרִי הַיָּקְרִים, על יְלְרִים כְּאַלְה. אַבְל יֵשׁ בְּעוֹלִם גַּם יְלְרִים מִאְשַׁרִים.

יש יְלְרִים מְאָשָׁרִים הַגּּדֵלִים כְּעָשֵׁב בַּשְּׁדָה, כְּפְרְחִים בָּאָחוּ.
מְתְּחַת לְרַנְּלִידֶּם מִשְׁהֹרְעִים שְׁרֹוֹת אֲרְכִּים וְכְרִים נְּרְהָבִים, הַשְּׁכִּפִּים
דְּשָׁא רַעַנְן וְשִׁבְּלִים מַזְּהִירוֹת, וְהֵם מִקְבְּצִים וּמְרַקְּדִים וּמְתַּנְּלְנְּלִים עַל
הַבְּשׁא הָרַךְּ וּמְתְחַבְּאִים בִּין הַשְּבְּלִים הַגְּבֹּהוֹת, וּמִפְּעַל לְרָאשִׁיהָם
מְתּוּחִים הַשְּׁמֵים הַבְּּהִיִים הְרָחָבִים עַד אֵין מוֹף. יְלָדִים כְּאַלָּה מְאָשִׁרִים
הַם. הַמֶּה רוֹאִים בָּת מַעשִי יִי לֹא בַּחְמְשׁ, שַׁהַם לוֹמְדִים מָפִּי הְרַבִּי בַּחָרָר, כִּי אִם בַּתְּבֵל הַנְּדוֹלְה וְהָרְחָבָה. הַתּוֹרָה שָׁהם לוֹמְדִים כְּתִּבְּה מַלְיִיה בְּעִינִיהָם, כִּי כַל מִה שָּבְּר וִיְבִּי מִוֹבְּר מִבְּל לִבְּם הַשְּׁבוֹר וּבְּלָל לִבְּם הַשְּׁהוֹר וּבְּלָל לִבְּם הַשְּהוֹר וּבְּלָל לִבְּם הַשְּׁהוֹר וּבְּלָל לִבְּם הַשְּׁהוֹר וּבְּלָל לִבְּם הַשְּׁהוֹר וּבְּלָל נִפְּשׁ הַזִּכִּה הַיִּלְדִים הָאֵלָה אָת יִי הַמוֹב בְּכָל לִבְּם הַשְּהוֹר וּבְּלָל נִפְּשׁ הַזִּכִּה. נִבּיל לִבְּם הַשְּׁהוֹר וּבְּלָּה אָת יִי הַמוֹב בְּכָל לִבְּם הַשְּהוֹר וּבְּלָּה אָת יִי הַמוֹב בְּכָל לִבְּם הַאָּהוֹר וּבְּלָּה.

> יָלְדִים כָּאֵלֶה, חֲבַרִי הַחֲבִיבִים, יַלְדִים מְאָשׁרִים הַם. וְאַחַר הַיִּלְדִים הַמָּאשׁרִים הָאָלֹה הָיָה אַבַרָהַם נִימן.

לא רְחוֹק מֵעִיר שַׁרְבָּסְ אָשֶׁר בְּפֶּלֶךְ פְּלוֹצֵק, עָמֵר לוֹ יַעֵר אָחָד רַעַנן וְעָבֹת. וּבְצָּמְצֵע הַיַּעֵר בּין הָעצִים הַזֶּקנִים וְהַגְּבֹחִים, אֲשֶׁר חוֹרִידוּ אֶת עַנְפֵיהֶם אַרְצָה לְכַפוֹת בָּהָם מַעַרְמֵיהָם, עָמֵר בִּיִת קְמֶן. בַּבַּיַת הַהוּא דָּר אִישׁ יְהוּדִי סוֹפֵר סוֹחֵר הַיַּער, רַבִּי מְרְדְכִי נִימִן, וְשִׁם בַּבִּיִת הַהוּא נוֹלַד לְרַבִּי מְרְדְכִי יֶלֶד וַיִּקְרָא לוֹ אַבְרָהָם.

וְאַבְרָהֶם הַקְּפֶּן גָּדַל פַּיַער, וַיִּהְיוֹ לוֹ הָעֵצִים לַחֲבִרִים, אִתְּם שְׁחַק, אֲלֵיהֶם הַתְּרוֹעַע, לְפִּץ מֵעץ אֶל עֵץ וְיִדַלַג מַעְנְף אֶל עִנְף. וֹהְבֶּלֶת הַשְּׁמִים הִשְּׂתְרְעוּ הָמָעל הָעַצִים, וְהַשְּׁמִים הִשְּׂתְרְעוּ רְחוֹק, וֹהְבֶּלֶת הַשְּׁמִים הָשְׁתְרִעוּ רְחוֹק מְאֹד. שְׁם מֵאַחוֹרֵי הַיֵּער שְׁקְעָה הַשְּׁמָשׁ וּמְשָׁם שִׁלְחָה קַרְנוּ זְהָבָּה עֵל רָאשֵׁי הָעֵצִים. וַעְנְנְה גְּדוֹלֶה נְמְשְׁכָה לְפְּעָמִים עַל פְּנִי כְל הַּנְיְבִים אֵיוֹה רוֹחַ מְלֵא סוֹדוֹת וְּרְמִיִם הַשְׁמִּים וַתְּשְׁפּּךְ עֵל כָּל פְּנִי הַיְקוֹם אֵיוָה רוֹחַ מְלֵא סוֹדוֹת וְּרְמִים. שְׁמַב בַּמְרוֹם, מֵעל הָעֵנְנְה הַוֹּאֹת — אוֹמֵר אַבְּרָהָם הַקְּמְן אֵל לְבּוֹ — הַשְׁמִים וְאָת הַיִּער וְהָעֵצִים כְּלְם". וְהַאֲרְמָה הַפְּרָה בְּעִשְׁב רַעְנִן וְרַךְ הַיְּמִים וְאָת הַיִּער וְהָעֵצִים כְּלְם". וְהָאֲרְמָה הַמְּכְּהְה בְּעִשְׁב רַעְנִן וְרַךְּ הִיִּתְה לוֹ לְאֵם רַחְמִנְיָה, אֲשֶׁר בְּחִיקה יְנִיה, עַלְיה וְרַבְּנְג, יְרוּץ וִירְלָג, יְרוּץ וִיתְלֹּג, יְרוּץ וֹיִרְלָג. יְרוּץ וּתְלֵּג, בְּיִרְה בִּיִיה הוֹ מִלְּנִים רְחָמָנִיָּה, אֲשֶׁר בְּחִיקה יְנִיה, עַלְיה וְרַבְּנְג יְרִוּן וְרִּלְג. יְרוּץ וֹתְלְג. — היִיתְּר. — הַעִּנְה הִינִיה, בַּיִּיה הוֹינִיה, בִּיִּים בּתְנִים בּיִּים בּיִּיִים וְיִבְּלָּג בְּיִים בְּתִּים בְּיִבְּיִם בְּיִבְּיִב בְּעִים בְּמִיבְּים בְּיִּים וְיִבְּיִב בְּעִבִּים וְבְּשִׁם בְּתְינִוּן וְרַבְּנִי וְיִבְּיִם בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִב בְּעִים בְּחִבְּה בְּחִיבְיִים בְּחִבְּיִים בְּיִבְּים בְּחִבְינִים בְּיִבְּיִים בְּחִבְּיִים בְּחִבְּיִב בְּיִבְים בְּיִבְּים בְּיִנְיִבְּיִים בְּיִבְים בְּיִבְּבְּים בְּיִבְּיִים בְּיִים בְּיִבְים בְּיִבּים בְּיִבְּים בְּיִבְים בְּיִבְים בְּיִבְּיִבְים בְּיִבְּים בְּיִבְים בְּיִבְּים בְּיִבְּיִנְים בְּבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְים בְּיִבְּים בְּיִבְים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְּיִבְים בְּיִבְים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְים בְּיִבְים בְּעִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְים בְּיִבְים בְּיִבְיְיִים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִים בְּיִבְּים בְּיִבְים בְּיִבְים בְּיִים בְּיִבְים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִבְים בְּיִים בְּעִים בְּיִים

וּפֶּלֶג קְמְן וְרַךְּ שְׁמַףְ בַּהְמְלֶה נְעֵימָה בְּאָמְצע הַיָּעַר. עָמֹק עַמֹק בֵּין הָעֵצִים הַפְּחַתַּר הַפָּלָג, וְהְעָנְפִּים הָאָרָכִּים נִמְשְׁכוּ עַל פְּנִיו וַיִּסוֹּכְכוּ עַלִיו בְּזְרוֹעוֹחֵיהֶם וַיִּחְבִּיאוּהוּ. וְאַבְרָהֶם הַקְמְן הָיָה יוֹשֵׁב שְׁעוֹת רַבּוֹת עַל שְׁפַּת הַפָּלֶג, יוֹשֵׁב וֹמַבִּים עֲמֹק עָמֹק בְּמֵימִיו הַזַּכִּים.

וְיַשׁ שֶׁהָיָה יוֹשֵׁב עַל מִפְּתַּן בַּיִּתָם וְהְיָה מַפִּיט אַל תוּךְ הַיַּעַר.
וְהַיְּמִים אָז יְמִי לַיִץ; הַשְּׁמֶשׁ שׁוֹלַה אוֹר שְׁמֵח עַל פְּנִי הָאָרִץ, וְהָעַצִּים
עְמְדוּ אִישׁ עַל יַד רַעֲהוּ וַיִּתְעַרְבוּ בַענְפֵּיהָם הָאָרְכִּים וּבַעַלִּיהָם הָרַעַנִנִּים
וַיְּהְיּוּ כְּמְסְתִירִים שְׁם אֵיזָה סוֹד מֻלֹא תוּנָה נַעִימָה. וְאַבְּרָהָם הַקְּטְוּ יוֹשֵׁב וּמַבִּים, וּמַבִּים. אָז יִנַשׁ אֵלֵיו אָבִיו וְנָעַר בּוֹ: לָמְה תשב פּה בְּלְסֵי לְּךְּ אָת הַפְּדוֹר וּלְמֵד וּ וְאַבְרָהָם הַקּמְן יְקוּם בְּגַלְם יִּ לַבְּיתוֹ לְקָחת אֶת הַפְּדוֹר, בְּאֲשֶׁר צְנָהוּ אָבִיוֹ.

אָז מְלְאוּ לְהַגַּעַר אַבְּרָהָם שׁמוֹנֶה שָׁנִים.

פַּעם אַחַת שְׁלְחָה אוֹתוֹ אָמוֹ עֻׁ הַבְּפָר הַקְּרוֹב לְּהָבֵיא מִשְׁם חָמְאָה מֵאַחַת הַבְּפְרוֹח: וַיִּלֶּךְ הַנַּער הַקְּטְּן דְּרֶךְ הַיָּעַר. וְרוֹחַ גְּדוֹלְה בְּאָה וַיִּתְקְבְּצוֹּ עֻנְנִים רַבִּים עַל בְּנִי הַשְּׁמִים וְהָעֻנְנִים רָצִים בְּעָדְרֵי צֹאוֹ עָלְ בְּנֵי הַיְּשָׁמִים וְהָעֻנְנִים רְצִים בְּעָדְרֵי צֹאוֹ וְעָנְן אֶחָד מְעָנְיִם רוֹדְפִים אִישׁ אֶת אָחִיוֹ וְעָנְן אֶחָד מְתְבָּרִץ וְנַבְּנָם אֵל בּוֹל בְּרוֹשׁ עַל בְּנִי הַשְּׁמִים, וְנַבְּנָם אֵל הִוֹּךְ הַעָּנִים רוֹדְפִים אִישׁ אֶת אָחִיוֹ וְעָנְן אֶחָד מַהְבָּיִים, וְעַלְּטָה הָיָתָה עַל הָאָרֵץ, וְקוֹל הָרֵעֵם נִשְּׁמְע, וְהַקּוֹל נוֹרָא וְאִיוֹם מִאֹד; וְעַלְשָׁה הָיְתָה עַל הָאָרֵץ, וְקוֹל הָרֵעֵם נִשְּׁמְע, וְהַקּוֹל נוֹרָא וְאִיחֹם מִאֹר; הָעֵצִים מִתְּנוֹיְעִים וְרוֹעֻשִּשׁים, הַעָּנְבִים מִתְפּּקְלִים בְּרְעָדָה אִישׁ אֶל אָהִיוּ. בְּעָבְר הִיּבְיִים וְרִיעִשׁים וְיִי הָבִּים עַל הָּאָרֵץ רְנִע בְּרָקהוֹ הַפְּעָדָה הִינְבִים הַבְּנְעָה הַעָּבְים הַבְּפְּיִם הַפְּשְׁן, וְהוּא מַבְּפִיק הַבְּרִיק. וּמְכְחוֹל נִשְׁמַע קוֹל רַעשׁ נְּדִלְה, כִּי הָבָּה הָּרָתֶם הַקְּפְּוֹּן, וְהוּא מַבְּפִיק בּהְלִיכָּתוֹ, עוֹמִר לוֹ תַּחָת הְנִעי הַמְּבּלֹל בְּקוֹל בְּמְלֹל בְּקוֹל הָמְלָּל הְנִים וְהָבְעָם מְמְבָּלְתוֹ בְּמְלוֹ בְּעָב וֹיִבְיה הַבְּעָב וֹי הָבְעַב מְשִׁים וְבִּבְער הִבְּיְלִיה הְנִישׁ עִל הָבְיִלְה הַמְלְּלוֹ הְמְלְּיִבְ הְבְּיִבְיה הַמְּשְׁל לְאָרֵץ הִיּבְיה הַבְּעְרָה הַמְּעְלוֹ הְתִּבְּלֵל הְבִּיל בְּבְּיִים וְנִבְּיִם הְמִבְּין וְהִבּיב בְּיִבְים הַבְּבְּיִם הַבְּבְּלוֹ בְּעָר הָבְּיִישׁי עַל בְּיִבְים הַבְּפְּלְתִּן הַבְּיִם הְנִבְּיְם הְיִבְּים הְנִבְּים בְּבִּים הְעִבִים הְבִּבְים הַבְּים הַבְּבְּבְים הְיִבְּים הִיּבְים הְבִּבְים הְעִיבְים הְּבָבְים הְיִבּים הְיבִּים הִיבְים הְיבֹים בְּיוֹב בְּיבְער הְיִים וְנִיבְים הְיִבְּים הְעִין הְעִים הְּנִים הְּיִבְים בְּיִבְים בְּים בְּיוֹים בְּיִבְים בְּיִבְּים בְּיוֹבְים בְּיוֹים בְּבִים בְּים בְּיוֹב בְּנִים בְּיוֹב בְּיִבְּים בְּים בְּיוֹב בְיוֹם הְבְּבְים בְּבְּים בְּבְּים בְּיוֹם הְיּבְבְּים בְּבְּבְים בְּים בְּים בְּשְׁבְּים בְּיִים בְּיוֹבְים בְּיִים בְּיִים בְּבְים בְּיִים

וְהָאַכְּרִים בָּאוּ בְקַרְדְּמּוֹת וּבְנַרְזִנִים וַיִּכְרְתוּ אֶת עֲצֵי הַיַּעַר אֶהָר אַהַר, וַהַיַּעַר הוֹלֶךְ וּפּוֹחַת, הוֹלֶךְ וּמִתְמָעָט.

ולב אברהם הַקְּפון כּוֹאָב עַל זָה מְאֹד, וּפְנִיו רְעִים.

- מַדוּעַ פַניְדְּ רָעִים, בִּני ? שַׁאֶלְהוּ הָאָב.
- סְטַפַן כָּרת עֵץ נָבהַ מְאֹד, בּכָּה הַנְּעֵר.
- יָלַד שׁוֹמֶה, הְּנַחֲמֵהוּ אִמּוֹ, -- הַלֹּא הָגֵעץ אֵינֶנוּ בַּעל הַי הַלֹּא הָגֵעץ אֵינֶנוּ בַּעל הַי וְאֵינֵנוּ מַרְגִּישׁ דָּכָר...

וַאַבְרָהָם הַקָּטָן יוֹשׁב וּמַתָאַבַּל עַל הָעַץ הַמָּת.

וּלְאֵט לְאַט כְּרְתוּ הָאָכְּרִים אָת כָּל עֵצֵי הַיַּעַר, וְרַבִּי כֶּרְדְכֵי צוֹרֵר אֶת חֲפָצִיו וּמְשַׁימֶם בָּעַנְּלָה וְהוּא נוֹחַעַ עִם בְּנֵי בִּיתוֹ לְשָׁבָת בְּעִיר הַקְּרוֹבָה, בְּעִיר שֶׁרְבְּסָ.

לֵיל הרֶף הָיָה. הַשַּׁלֵג יָרֵד עַל הָאָרֶץ וַיְכַפַּה אֶת כָּל הָאַרֶטְה. הַשְּׁלֵג יָרַד עַל הָאָרֶץ וַיְכַפַּה אֶת כָּל הָאַרָטְה. בְּשְׁמִים וִפִּים וּמָבִּים לְּמְשָׁתִּם וּמַבִּים וְמָבִּים לְמְשָׁה. אַבְּרָהַם הַקְּפָּן עָטוּף בְּמִטְפַּחַת אָמוֹ וּמִבִּים אַלְיוֹ בְּעִינְיוֹ הַנְּרוֹלוֹת וְהַמִּימוֹת. רוֹאָה הוּא אֵיךְ הוּא שוֹהָה בְּיַם הַחְּכֵּלֶת וּמִבִּים אַלְיוֹ מַמְימוֹת בְּחַמִים וְאַהֲבָה. נַדְמָה לוֹ, כִּי הַיְּרַחַ מְדֵּבֵּר אַלוֹי וְהַיּמִים אַלִּיוֹ וְהַמִּימוֹת. אַלִּי הַבְּּלְאָה הַחֲמִים וְאַהֲבָה. נַדְמָה לוֹ, כִּי הַיְּרַחַ מְדֵבֵּר אַלוֹי וְהַיּמִים.

וּמִשְׁפַּחַת אַבְרָהֶם בָּאָה לְשָׁרְבַּם. אָבִיו פָּתַה לוּ חֲנוּת קְשַׁנְּה וְאוֹתוֹ הַבִּיאוּ אֶל הַ.חָדֶר״ לְלַמֹד.

וְאַבְרָהָם הַפֶּפֶן יוֹשַׁב כָּל הַיּוֹם כָּלוּא בַהָדֶר עם שְׁאֵר הַיְלָרִים בִּנִי גִּילוֹ וְלוֹמֵר אִתָּם יָהֵד.

לוֹמֵר הוּא וְנִפְּשׁוֹ תַעֵּרֹג אֵל הַיַּעַר, מְהְנַעְנַע הוּא אֶל הָעִצִים, וְהוּא יוֹצֵא לִפְעָמִים בַּחֲשָׁאִי מִן הַחָּדָר וּבוֹרֵהַ הַרְּחַק, הַרְחַק אֶל הַחּרְשָׁה הַקְּטַּנָה, אֵשֶׁר בִּקְצַה הָעִיר.

ְוְהוּא בָא אֶל תּוֹךְ הַהְרְשָׁה וְיוֹשֵׁב לוֹ בֵּין הָעַצִים וּמַבִּיט וְשְׁמַחַ; מַרְגִישׁ הוּא, כִּי טּוֹב לוֹ פּה, טּוֹב מְאֹד. אַךְ פַּתְאֹם וִוְכֹּר אַת הַחָּרֶר, אֶת חָמַת הָרַבִּי וָאֶת הָרְצוּיָעה וְהוּא שָׁב בְּלֵב מְלֹא פַחַר הָעיִרה.

וּבַחֲנוּתוֹ שֵׁל רַבִּי מֶרְדְּבֵּי אֲבִי אַבְּרָבֶּם הָיוּ מְבִיאִים לְפְּעָמִים לְמָפֹר גַּלְיוֹנוֹת נְיָר מְצְיַרִים בּּתְמוּנוֹת שׁוֹנוֹת. בְּהָן הְּמוּנַת עֵצִים וּפַּלֶּנ עוֹבר בִּינֵיהֶם, מַמָּשׁ כְּמוֹ שֶׁרָאָה שֶׁם בַּיָּעֵר.

וְשְׂמְחַת אַבְרָהָם הַמְּטְן נְּדֶלָה מֵאֹד בִּרְאוֹתוֹ, כִּי אַפְשׁר לְצֵיֵּר עַל הַנְּלְיוֹן אֶת כָּל מַרְאֵה הָעִינִים, וַהוֹא לוֹקַחַ עַפְּרוֹן וּנֵיֶר וּמְצֵיֵר אֶת כַּל הַתִּמוּנוֹת שַׁרָאָה עַל הַנְּלִיוֹנוֹת.

אָז יִשְׁכַּח אַבְרָהָם הַקְּטָן מַאֲכֹל לַחְמוֹ כָּל הַיוֹם. וְיֵשׁ גַּם אֲשֶׁר לא יֵלְךְ הַחַדְרָה לַלְמוֹ וְהוֹא יוֹשֵׁב וּמְצֵיֵר עַל לוּהוֹת הַפְּפֵרִים, עַל הַבָּסְאוֹת וַעַל הַקִּירוֹת.

וַאָּבִי אַבְרָהָם רוֹאָה, כֵּי מָתְעצֵּל הַנַּער בְּלְפוּדוֹ וַיְּנְוֹל מִיְדוֹ אָת הַשֶּׁר וָאָת הָעָפָּרוֹן וַיִּגַער כּוֹ, גַם הַכָּהוּ עַל הַלְּחִי, כְּנָהוֹג

נַיָּהִי פַּאֲשֶׁר יָרֵא הַגַּעַר אֶת אֶבִיו מְצַיִּר יוֹמֶם, וַיְּגְנֹב אֶת הַגְּלְיוֹנוֹת הַמְצְיָּרִים וַיַּקְתִּירֵם תַּחַת הְאָרוֹן; וּבַלְיַלָה פַּאֲשֶׁר נָמוּ כָּל בְּנֵי הַבַּיִּת אֶת שְׁנָתָם, דָיָה לֶם בַּלָּאט מַעַל מִשְׁכָּבוֹ וּמוֹצִיא אֶת הַגִּלְיוֹנוֹת מְתַּהַת לֶאֶרוֹן וַלְלַח אֶת הָעִפְּרוֹן בַּיָדוֹ וְהוֹסִיףְ לָצֵיר.

אברהם נימן.

הַבְּבָר נוֹדֵע לְאָבִיו וַיַּרַא, כּי בְגַעָרוֹת וּבְמַכּוֹת לְהִי לֹא יָסִיר אֶת בְּנוֹ מִדְּרְכּוֹ הָרָעָה, וַיִּנְמֹר בְּלְכּוֹ לְמְעֹל עָלְיוֹ בִּדְבָּרִים טוֹבִים וַרַבִּים וַיַּקְחָהוּ וַיּוֹשִׁיבַהוּ עַל בְּרָכִּיו וַיְשַׁהֵר לַפּוּסֶר אָזְנוֹ לַאמֹר:

אַל, בָּנִי, לא פוֹב הַרְּבָר אֲשֶׁר אַמָּה עוֹשֶׁה: הַנְּךְ מְתְרַבְּּה בְּלְמוּדִיךְ וְעוֹשֶׂה מֵעשֵׂה נַערוּת וּבְזֹאת אַמָּה מְצְעַר אוֹתִי וְאֶת אָמְּךְּ אֲשִׁר אַהָבִּה. אַשִּׁר אַהָבָתִּ

וְדְבָרִי הָאָב פָּעַלוּ עַל לֵבּ הַבַּער הָרְהְּ וַיְּרֶם קוֹל בּוֹכִים וַיִּבְּטִיהַהּי, בּי לֹא יוֹסִיף עוֹד לְצֵיֵר וְיִשְׁסֵע לְקוֹל אָבִיו לְכָל אֲשֶׁר יִצוּהוּ.

אַךְּ כְּשֶׁהָיָה רוֹאָה עַל הַנִּלְּיוֹן מְצְיָר שְׂדֵה חָבוּאָה, אוֹ יַער רַעַנְןּ, הָיָה שׁוֹכֵחַ אֵת הַבְּטָחָתוֹ, וְהוּא חוֹזֵר וְלוֹיִקְם עַפָּרוֹן וּנְיִר וּמוֹסִיףְ לְצֵיֵר. כּה עַבְרוּ עַל הַצֵּיִר הַקְּמְן שְׁלשׁ עֵשְׂרֵה שְׁנָה.

בּאֲשֶׁר מְלְּאוּ לְרַנַעַר שְׁלֹשׁ עַשְּׁרָה שָׁנָה וַיִהִי לְבַר מִצְּיָה הִפּיף לוֹ אָבִיו צֵת מוּסָרוֹ: רְצֵה, בְּנִי, בְּבֶר נְּדַלְתָּ וְהָיִיתָ לְבַר מִצְוָה וְעוֹדְךְּ מַחַזִיק בְּאִנֹלְתָּךְּ, אַנָּא, בְנִי, הַשְּׁלְךְּ אַחַרֵי גַוְךְּ אֶת הַהַבְּלִים הָאַלֹּה וּרְאַגּ

לַאַחַריתָדְ״. – וְהַבַּער שׁוֹמַע וּמְחַלִּים בְּלְבּוֹ לַעוֹב אֶת צִייּרֵיוּ, אֲשֶׁר לדברי אביו אַדְּ הַבל הַפָּה.

אַז שׁלַחַהוּ אָבִיוּ אֶל בִּית הַמַּרְרָשׁ לְלְמֹד שַׁם.

ועד השנה השמונה עשרה למד אברהם בבית המדרש.

וְאָז הָיָה יוֹשֶׁב לְעִתִּים קְרוֹכוֹת עַל הָהָר אֲשֶׁר מָחוּץ לְעִיר;
עֵינִיו מַבִּימוֹת בַּמֶּרְהָק, מַבִּימוֹת וְרוֹאוֹת אֶת הַשְּׁמִיִם הַבְּהִירִים וְאָת
הַעֵּנִים הַכִּהִים וְאָת הַשְּׁדוֹת הַאַרְבִּים וְאַת הָעַצִים הָרָמִים; וְהָיָה מוֹצִיא
עַבְּרוֹן מִבְּים וְגָּלִיוֹן נְּדוֹל מַחִיקוֹ וִמְצֵיר אֶת הַשְּׁרוֹת וְאֶת הָעַצִים וְאֶת
הְעַנִים וְאָת הְעַנִנִים הַנּוֹסְעִים, עַדְרִים עַדְרִים עַל בְּנִי רְקִיע
הַשְׁמֵיִם.
הַשְׁמִיִם.

לְיָלָה הָיָה אָזּ. וְאַבְרָהָם לָם לָאֵט מִמְשַׁבְּבוֹ וַיִּלְבֵּשׁ אֶת בְּנָרִיו וַיִּקְרֵב לְאָמוֹ אָל הָאָרוֹן וַיּוֹצִיא מִשְׁם שְׁמִי כָּהָנוֹת. - שְׁלוֹם לְךָּ, אֲבִיו שָׁלוֹם לְךָּ, אִמִּיוּ שָׁלוֹם לְכָם, אַהִים יָקְרִים! שָׁלוֹם לְכָן, אַהִיוֹת אֲהִיבוֹת!" - בְּרָךְ אֶת כִּלְם בְּלְבּוֹ, וַיַּצֵא מִן הַבָּוִת.

הַלַּיְלָה עוֹדֵנּוּ פָרוּשׁ על הָעִיר. מֵרָחוֹק נְרְאֶה מְבֵּין הָעַבִּים כּוֹכַב הַשַּׁחַר וְקְרָנְיו הַפִּיצוּ אוֹר קַל עַל פְּנֵי הָעִיר. וּלְבַדּוֹ הוֹלֵךְ אַבְּרָהָם, בְּדֶרֶךְ רְחוֹקָה הוּא הוֹלֵךְ, אֶל עִיר וַרְשָׁה לִלְמד שָׁם אֶת חכמת הציור.

וְהוּא בָּא לְנִרְשָׁה. לֶהֶם לָחַץ אָכַל ; וְנֵשׁ נַּם שָׁעָבַר עָלִיו יוֹם הָמִים בָּרָעָב. אוּלָם הִשׁוּלָתוֹ הָעַזָּה לַלִּמוּדִים הִשְׁכִּיחָה אֶת הָרָעָב וְאֶת הַמְּחִסוֹר מִלְבּוֹ.

מַנְרָשָׁה נָסַע לִקְרַקוֹי וְשָׁמָה לְמֵר בְּהַאָקְדַמיִה.

פַאַשֶׁר צָיֵר אֶת תְּמִינַת־הַנּוֹף^{וּ)} הָרָאשׁוֹנָה וְהֶרְאָה אוֹתָה לַחֲבְרְיו אַשִׁר בְּהָאָקִדְּמִיה, צָחֲקוּ עָלִיו וְאָמִרוּ:

יְהוּדִי לֹא יוּכֵּל לְהַרְגִּישׁ אָת הַיִּפִּי אֲשֶׁר בַּתַּבֵל הַנְּחְמֶדְה. אֵין לַיִהִידִי הַלֶּק בָּאֲדָמָה וְלֹא נַהַלָּה בְשָׁדוֹת וּכְרָמִים. בָּעִיר הוּא יוֹשֵׁב הָמִיד וְהַדְרֵת הַשָּבע זָרָה לוֹ, על כֵּן אֵינוֹ יָכּוֹל לְהַרָּגִישׁ אֶת יְפִיוֹ.

בְּרוּחַ קַר שָׁמַע אֶת דַּבְרֵיהָם אַלֶּה וּבְלָפּוֹ אָמַר: הַפּוּ, הַפּוּ לִי, הַבֵּרי הַנְּכְבָּדִים. אָנֹבִי אָנֹבִי אַרְאָכָם לְדַעת, כִּי הַרְגַּשׁ יַרְנִּישׁ הַיְּהוּדִי אֶת הַיִּפִי, אֲשֶׁר בַּמָּבֵל הַנָּחֶמֶרָה.

וְהוּא עָזַב אֶת הָאַקּבְּמִיָּה נְיָהִי גוֹדֵר בְּאֶרֶץ הַגְּרוֹלֶה וְהָרְהָבְה לְרָאוֹת אֶת הַתְּמוּנוֹת מָעָשֵׁי יְדִי הַצִּיְרִים הַנְּרוֹלִים אַנְשֵׁי הַשֵּׁם, וַיַּעְבּר בְּבַרְלִין, בְּפָּרִיו וּבְלוֹנְרוֹן. אַחֲרִי כַן שָׁב לְאַרְצוֹ, וַיִּקְבַּע מוֹשָׁבוֹ בִּכְּפֶּר קָשֶּן וַיֵּשֶׁב שַׁם לְבַדּוֹ וַצִצֵּר שָׁם אֶת תְּמוּנוֹתָיו.

וְאַהְרֵי כֵן כַּאֲשֶׁר הִצִיג אָת צִייּרָיו וְאָת הְמוּטֹקִיו בַּתַּערוּכָה אַשׁר בְּהָאַקְּדְּמִיָּה, נַתְּבִּיְשׁוּ חֲבֵרָיוּ, שְׁדָיוּ מְבַּיִים אוֹתוֹ בְּרָאשׁוֹנָה וּלוֹעַנִים לוֹ עַל כִּי יְהוּדִי הוּא. אוּלָם אַבְרְהָם הָעַבִּרִי לֹא הִתְּבַּיִשׁ בְּשָׁם יְהוּדִי כַּאֲשׁר כְּנִּוּהוּ חֲבַרְיו הַפּּוֹלְנִים, כִּי אַךְ כַּבּד הִתְּכַּבְּד בַּשָׁם חַזֶּה, וְעַל כֹּן כָּתָב אָת שְׁמוֹ מִהַבְּרִיו מְפּוֹלְנִים, בִּי אַךְ בַּאוֹתִיוֹת עַבְרִיוֹת אַכְרָהָם גִימַן.

אַך הַכְּמִי הָאַקּדְמָיָה וְרָאשִׁיהָ קַצְפּוּ עַל הַצַּיְר, הַמְּתְבַּבְּד בּשׁמוּ הָעִרְרִי וְכוֹחֵבּ אוֹתוֹ מִתַחַת לֶצִייּרְיוּ, וַעַל כַּן מָנְעוּ מִמְנּוּ אָת הַמְּדַלְיָה (אוֹת־הַבָּבוֹר) הַרְאוּיָה לוֹ כָּפִי כִּשְׁרוֹנוֹ הַבְּרוֹל.

נַיַבּקה אַבְרָהָם אָת צִיּיּרָיו וְאֶת תְּמוּנוֹתְיו מִן הָאַקּדְּמְיָה וַיִבִיאַם אָתוֹ בַּרְלִינָה וַיַּצִיגָם שָׁם בְּאַחַד הַפְּרַלִינִים הַגְּּדוֹלִים. וְכָל הָעִתוֹנִים

מהללים ומפארים את מעשי ידיו; אף בושו לקרא אותו בשמו היהודי וַיִּקראוּ לוֹ "אַשִּׁבְּנִזִי פוֹלְגִי״ "רוּסִי אֲשׁבְנַזִי״, רַק לֹא בשם יְהוּדִי.

מבּרְלִין הָלַךְ נִימִן לְהַמִּבְרְגְּ וַיִּצג גַּם שָׁם אַת צִיוּרִיו וּמְשָׁם הָבִיאָם לְנַרִשָּׁה וַיִּצִינָם בָּאוּלָם "קרִיבוֹלָט״.

וּבְכָל מְקוֹם אֲשֶׁר נַימַן מַצִּיג אֶת צִיּוּרִיו וְאֶת תְמוּנוֹתְיו מְשַׁבּחִים הַעָּתוּנִים וְמְכַאָרִים אוֹתוֹ. אוּלִם לְקָרא אוֹתוֹ בשם יהוּדִי ישׁכָּחוּ תִּמִיד.

אוּלם ציוּרי נִימֹן בְּעצמָם מְעִידִים, כִּי יַד יִהוָּדי יִצְרְתַם. וְכָּלֹ עִיןְ מִבִּין, בּרְאוֹתָהּ אָת הַשְּׁבוֹת, הַיְּעָרִים וְהַנְּהָרוֹת, אֶת הַשְּׁבֹּי וְאָת קַרְנִי הַיְּשְׁמִים וְעָנְנִיהִם אֲשׁר צִיֵּר, הַבָּיִר מִיּד, כִּי צִיוּרִי אֲמֶן עַבְּרִי הַם. עַל כְּל צִיּוּר וְצִיּוּר שֵׁל נִימון שְׁפּוּכִים נַענּיּעִי עַצְב. הוּא מְצִיר, לְמָשְׁל, יוֹם קַיִץ הַם, יוֹם חֹרְף קַר, בַּתִים נַמוּכִים מְּבוּעִים בְּערמוֹת שֶׁלָנ, נְהָר מְכָּפָה קַרָה, עֵץ פּוֹרַהַ בִּיְרָח זוּ, חַלְמִי שְׁרָה הַנְּמִשְׁרִים רַחֹלְּ, רָחוֹק – וְעַל כְּלְם שְׁבּוּךְ צֵל חִוּנָת נְפָשׁ עַבְרִיְה. נְכִּים לֵב הַצִּיִּר מָלֵא נַּעְצוּעִים עַל שָּרוֹתְיוּ, מִימְיוּ וּנְהָרוֹתְיוּ, הָרִי נַעְמִקִיוּ, שַּׁיִּשׁ לוֹ שָׁם בּמֶּרְחַקִּים בְּאָרָץ יִשֹרְאֵל.

שלום.

~ייף הרשות. איי~

מיול עברי ביום המשה עשר בְּמֵבְת, יוֹם צח ובְתִּיר וְחַם לְיַלְבִּי יְרוּשְׁלִים, נָאֶספּוּ כֹל תַּלְמִידִי בִּית הַפְּפָר הַנְּקְרָא עַל שם לְמַל וְעִמְדוּ כִּלְם בְּשָׁלשׁ שׁוּרוֹת בָּאוּלְם הַנְּדוֹל שׁל בִּית הַפּפָר. וּפְבֵּר הַפְּבִּר הַבְּקְמַנִים מְאִירִים, עֵינֵיהֶם הַשְּׁחוֹרוֹת נוצצוֹת מִנִּיל. חַג לְהַם הִיּוֹם וּ

עוֹמְדִים הַם וּמְחַכִּים בְּלְצֵר־רוּהַ לֹבֹא הַמּוֹרִים, וְהַתְהַלְּכוּ לֹהָם לְשִׁיל עַל הַרְרִי צִיוֹן. וְהִנָּה הַמְנַהֵל הַנְּכָבֵּד מֵר אָפְרִים כֹּהוְ בָּא וְאוֹמֵר לתלמידים:

יַלְדִים, הַזָּהֵרוּ לְדַבֵּר רַק עַכרית !

אם לאתַדעי לכם דְּבֶר מִמַּראוֹת הַמַּבע אֲשֶׁר תַּראוּ לְפַנֵיכֶם, — אוֹמֵר לַהָם הַמּוּרָה הָעִבְרִי מֵר דְּוָד וֵלִין — תְּשְׁאֵלִי, וְהְנֵּד לֶכֵם — אוֹמֵר לֶהֶם הַמּוּרָה הָעִבְרִי מֵר דְּוָד וֵלִין — תְּשְׁאֵלִי, וְהְנֵּד לֶכֵם שׁמוֹ הָעָבְרִי.

וְהַיְלֶדִים עָמְדוּ שְׁנֵיִם שׁנַיִם פּשׁוּרָה אַרְכָּה שׁל יוֹתר מּמּאָה וַהָּמִישִׁים יָלֵד.

השיול החל.

הוֹלְכִים הַם אָל הַרְרִי־אֵל הַמְּתְרוֹמְמִים סָבִיב לֵירוּשְׁלַיִם, בין סְלָעִים וַעַמְקִים, בּין שְׁדוֹת חִמָּה וּמַעִינִי מִים.

עוֹבְרִים הַם בִּין שְׁנֵי טוּרֵי הָרִים, וְרוּהַ צַח, רוּהַ בַּקְר מְנַשׁב מְבֵּין הַרָּרִי יְהנִּרָה. הַשָּׁמִים בְּחָלִּים, עֵמְקִים, בַּהִירִים־בְּּהִוֹרִים, שמי־ יְרוּשְׁלֵים, וְהַנָּה הָאַוּיר גִרְעשׁ לְקוֹל הַפֵּקְהַלָה:

> עור לא אָבְרָה תִקְוְתֵנוּ הַתְּקְוָה הַנוֹשְׁנָה לְשׁוֹב לְאָרִין אֲבוֹתֵינוּ לְעִיר בָּה דִּוֹד חָנָה וּ

וְרוּהַ גְעִיכֶּה גוֹשֶבֶת בִּפְנִי הָעבַרִים הַקְּפַנִּים וְהַשֶּׁמֶשׁ שׁוֹלְחַת אֶת קַנֶּיהָ הַפַּזְהִירִים הַיוֹרְדִים וְנוֹשְׁקִים אֶת רָאשִׁיהָם. הָהָרִים הַנְּבֹּהִים

^{&#}x27;) לאנדשאַפּט.

עומדים דומם ומקשיבים לשירה העברית החדשה־הישנה. מקשיבים ההרים וזוכרים שירות נשכחות מימים מקדם.

המה באו עד ככר נחמדה, מכפה בירק דשא; זיתים עתיקים סביבותיה ומעין מים חיים מפכה מימיו בהמלה נעימה. ארבעה ארזים־ענקים מתנשאים משמאל, מיַמין הר רם ונשא וממעל חפת תכלת נפלאה. שם תחת זיתים וארזים נפוצו הילדים וישבו לנוח ולאכל איש את ארהתו.

אז החלו המשהקים השונים והמשחקים עברים, והדבור עברי. גם ההרים והעצים אשר מסביב – עברים, גם השמים הבהירים אשר מפועל - עברים, עברים הם.

היום בד. רוח קריר ההל להתלחש עם עלי העצים הרעננים עבים קלים נראו על קצות השמים. עת לשוב.

עמדו בשורהו בשמע קול אחד המורים. והילדים עמדו מהר בשורה ארכה ופניהם מוספים אל המורים.

- הימינו ! - וכרגע הפנו את פניהם, וימינם לצד המורים.

- קדימה! - וילכו.

"חושו, אהים, הושו,

נרימה פעמינוּו

מושו, אהים, מושו

בהככם

רבנינו וגאונינו

לארץ אבותינו ו"

והעברים הקטנים בני ירושלים עוברים ברנה הלאה הלאה. הנה הם עולים במעלה ההר. והשמש יורדת ויורדת. הנה היא, האדמה זהיפה, מבטת אֱלֵיהֶם בּאהַבה מעל ראש ההר אָשר מפּאת ים, עוד מעט ונעלמה כלה.

והעצים העומדים על צלעי ההרים מתנועעים אנה ואנה. מתפללים הם תפלת המנחה...

נהילדים הולכים הלוד נרגן: שמש אביב נמה ימה. עד לקצות שמים, זיו חכלילי הוצק שמה, תאוה לעינים".

והעברים הקשנים הולכים ושבים - ירושלימה.

המו"ל: הוצאת "תושיה" בורשה. העורכים: א. ל. בן־אביגדור וש. ל. גרדון. כתבת ה"עולם הקטן":

КНИГОИЗДАТЕЛЬСТВО "ТУШІЯ", ВАРШАВА. Verlag "TUSCHIJAH", Warschau

בבית מסחר הספרים של הוצאת "תושיה"

נמצאים להמכר הספרים מאת ישראל יוסת סירקים:

א) רוח חדשה (ספור), נדפס ברפוס משובה ועל ניר טוב, מחזיק 11

בויגען. מחירו רק 50 קאפ' (תחת המחיר הקודם 75 קאפ'), עם המשלוח 66 קאפ׳.

ב) בן אסתר או אל ארץ החדשה (ספור מחיי היהורים). מחירו . 'פאפ'. עם פארטא 26 קאפ'.

ג) שלל צבעי החיים (תמונות מחיי היהודים בזמן ההוה). מחירו .'פאפ'. ועם פארטא 20 קאפ'.

ר) כתבי בן כפר (ספור), מחירו 10 קאפ׳, עם פארטא 15 קאפ׳.

ולהקונה את הספרים הנ"ל ביחד — מחירם רק 1 רובל עם פארשא.

(3-5):האדריםה

Издательство Уушія , Варшава. Verlag "Tuschijah" Warschau.

(יורישע פֿרעכעל־אנשמאלט) Zakład Frebiowski Izraelski Celiny Witkowskiey Leszno, 31. (20 - 20)

בהוצאת

לנדא ושותפו

מורה מנוסה

עם ידיעות שפת עבר, רוסיה ואשכנז וידיעות כלליות מכקש משרת מורה בחדר מתוקן בשכר ממוצע. אדריםתי:

І. Х. Равницкій, для Я. Ф. Одесса.

(מטהדא וכריסטומטיה ללמור שפת עבר)

מאת א. ש. פריעדבערג (ז״ל) עם תרגום המלות ללשון רוסית ומאמרים ברוסית לתרגמם עכרית. מהדורה שניה.

מהירו 70 קאפ. עם משלוה. הממכר הראשי בהוצאת "תושיה": Издат. "Тушія", Вартава. Verl. "Tuschijah" Warschau (3-2)

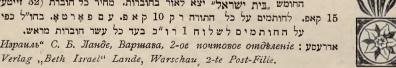
Cartar U D 1 T Cartar

הפתשנו – פירוש רש"י ו"ל - המתרגם -העתקת התירה לשפת זארגאן באותיות רש"י עם נקודות העתקת פרש"י לשפת זארגאן

הנקוד על רש" נששה ע" גדולי המדקדקי חודהעתקות ע" חבר מורים מומחים ומלמדים להועיל. כל מבין ויורע אופן ההוראה העברית בזמן הזה יביר את רוב רשוב והתועלת הצפונים בחומש בית ישראל למורים ולתלמידים, לאבות וּלבּנִים לְמַשֶּׁרַת הַחִנוּךְ ע״פ תוֹרָתֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה עם פּ״ רש״ ז״ל. הַפּ״ הַיּוֹתֵר קל ומתקבל על הלב והקרוש לכל אחינו. ושבאמת לו מש פ מ ה ב כ ו ה. נם בשפת הַלְּמוּר עַבְרִית בַּעבְרִית וע" נָקוּדוֹ הוּרַם הַמְּבְשׁוֹל שֶׁל רוֹב הַשְּׁנִיאוֹת וְהוּּקְלָה מאר העבודה למורים ולתלמידיהם, והשעות הספורות לצעירינו ללמורים עברים לא תאברנה לשוא. ווה יועיל להעמיד לנו מדברים בשפת קדש צחה ועשירה בְּמִבְמָאֵי רשׁ׳י הַקּלִּים וְהַמּוֹבִים - וְלַהַלּוֹמְדִים עַבְרִית בְּחַרְגּוּם השפה המרברת, הועלנה ההעקקות בבות הערך לה קל את הלמוד והשנון בכל האפשר. - ולפי דעת הַרַבּנִים עוֹדנָדְלָה הַתוֹעלֵת שֶׁל חוּמֶשׁ בּית יִשֹּׁרָאַל״ לתת ענג רוחני לכל מפלגות אב", למלמרים ולאינם מלמרים להבין ולהשפיל ברברי קרשנו, ווכות הרבים הוא.

החומש "בית ישראל" יצא לאור בחוברות. מחיר כל חוברת (32 זיימען) ערך ס ד ר ה 15 קאפ. לחותמים על כל התורה רק 10 קאפ. עם פארטא. בחו"ל כפי הקורם

Изд. "Бетъ Израиль" С. Б. Ланде, Варшава, 2-ое почтовое отдъленіе : אררעטע

הוצאת "תושיה".

של תורת הספרות ש

ספר מורה תורת הסגנון העברי בכלל וכל חלקי הספרות השונים בפרט עם דוגמאות רבות בפרוזה ובשיר, נבחרות מכל חלקי ספרותנו, מתקופת כתבי הקדש עד ימינו אלה.

מאת ש ל גרדון.

מהדורא שניה.

רבים ושונים הם ספרי הלמוד בשפתנו המו את תורת השפה העברית להלכה ולמעשה, אך כלם יחד סוכבים רק על ציר אחד. הם מורים דעת השפה העברית להשתמש בה על פי חקי הדקדוק, אך אין עוד ספר למוד להורות דרכי הסגנון הספרותי בכלל ותורת הספרות לכל חלקית בפרט. את החסרון הגדול הזה בא למלא הספר החדש הזה.

הספר הזה מכיל תורה שלמה של הספרות כמובנה היותר
רחב: הוא מורה תורת הסגנון הספרותי, הפרוזי והשירי, לכל
הקותיו, ואת תורת הספרות בעצמה לכל חלקיה השונים.
ואולם לא חוקים ודינים יבשים מביא הספר הזה להוגים בו, כי מלא
הוא דוגמאות קטנות וגדולות (הכל לפי הענין) ממבחר ספרות נו
העתיקה והחדשה, עד אשר מלבד ערכו הלמורי הגדול יש לו גם
ערך גדול בתור "חריסטומטיה המכילה בתוכה את מבחר עניני ספרותנו
בכל מקצעותיה השונים.

הספר הזה מכיל בקרבו שלשה חלקים ומבוא: א) תורת הסגנון; ב) תורת הפרוזה; ג) תורת השירה.

ווהו תכן עניניו בקצור:

המבוא הוא בן שנים עשר פרק: 1) המבע והאקנות; 2) האמנות נהלקת לשתים; 3) האמנות היפה וסעיפיה; 4) תורת הספרות; 5) המלים; 6) חבור מלים, משפט; 7) המשפט; 8) חלקי המשפט; 9) המשפטים; 10) משפט ראשי, צדדי ומרכב; 11) המאמר (Periode); 12) המאמרים.

הלק ראשון: תורת הסגנון: 1) הסגנון בכלל; 2) הסגנון בפרוי; 3) הסגנון השירי: א) הצלצול, כ) מבנה המשפטים, ג) החמר.—
בפרקים האלה מובאים דוגמאות רבות מספרותנו השירית העתיקה והחדשה.—
4) החבדל שבין הסגנון הפרוזי לסגנון השירי. אחר בן באה שורה ארכה של דוגמאות נבחרות לסגנון הפרוזי, ואלה הן: א) סגנון המשנה: הבאת בכורים, שמחת בית השואבה; כ) סגנון המדרש: מפתיחתא דאיכה רבתי; ג) סגנון תשובות הגאונים: מרב עמרם גאון ומרב האי גאון; ד) סגנון הרמב״ם: מספר המדע; ה) רבי יתודה אלחריוי; ו) רבי עמנואל הרומי; ו) רבי ידעיה הפניני; ח) שלמה פפנהיים; ט) יצחק ארטר; י) מרדכי אהרן גינובורג; יא) אברהם מפו; יב) קלמן שולמן; יג) פרץ סמולנסקין, יד) משה ליב לילינבלום; טו) א. בן "הודה; טו) מ. פינם; יו) זאב יעב״ץ; יח) דוד ילין; יט) יהודה גרוובסקי; כ) מנדלי מובר ספרים; כא) "אחר העם"; יב) בן אביגדור; כג) י. ל. פרץ; כר) דוד פרישמן; כה) ראובן בריינין.

דולק שני: תורת הפרוזה: 1) הפרוזה; 2) חלקי הפרוזה; 3) חלקי הפרוזה; 6) הפרשה (Beschroibung) או חלקי הפרשה עם דוגמאות: האריה, המים (גרזובסקי), א שד המים בא מטרה (פרישמן). 5) כתבי מסע; המים (גרזובסקי), א שד המים בא מטרה (כרקטריקהיקה) באון מוילנה (כרקטריקתיקה) מאת ר. ברייגין; 6) הספור; 7) הלקי הספור; דוגמאות: ערב פסח במושבה—זאב יעבץ, חרבן ירושלים—א. ז. רבינוביץ; 8) המאמר (Pascyokoenie) דוגמא ממאמרי אחד העם; 9) הבקרת; דוגמא: סמולנסקין בתור מספר—

ר. בריינין; 10) המכתב, סגנון המכתב עם דוגמאות ממכתבי דוליצקי. המשורר מנה והמשורר י. ל. גררון.

חלה שלישי: תורת השירה: ו) משקלי השירים בכחבי הקרש עם דוגמאות; 2) משקלי השירה למשוררי ימי הכינים. אחר הפרק הזה באו דוגמאות ממבהר משוררי התקופה ההיא: א) רבי דונש בו לברש: ב) רב האי גאון; ג) רב שמואל הנגיד; ד) שלמח בן גבירול; ה) רבי משה בן עזרא; ו) רבי יהודה הלוי; ז) רבי אברהם בן עזרא; ח) רבי יהודה אלחריזי: ט) עמנואל"הרומי. 3) המקוקלים החדשים (עם דוגמאות רבות). 4) השירה; (5) השירה המעוררת וחלקיה; (6) שירי הגיון; 7) חלקי שירת החגיוו: א) שירי הקדש עם דוגמאות מטובי הפיוטים והפזמונים של משוררי ספרד ואשכנז; ב) שירי חול עם דוגמאות מטובי שירי משוררינו החדשים: ביליק, טשרניחובסקי ועוד. 8) שירת העלילה א) התכן; ב) התכנית; ג) הסגנון; 9) חלקי שירת העלילה: א) האפום (עם דוגמאות); ב) שיר רומני, רומן ; ג) אידיליה עם דוגמאות של רמ״ח לוצטו ועוד; ד) האגדה, עם דוגמאות של ק. שפירה, ז. יעב״ץ; ה) בלדה, עם דוגמא של ששרניתובסקי ; (10) המחזה או הדרמה: א) התכן ; ב) התכנית; ג) הסגנון; (11) חלקי הדרמה: א) מחזה תוגה; ב) מחזה שעשועים; ג) המחזה; (12) השירה התוריית: א) השירה המתארת, עם דוגמאות מאד״ם הכהן ומיכל בנו; ב) השירה הממשלת, עם דוגמאות מאת יוסף חלוי, מנה, י. ל. גרדון ועוד; ג) השירה השופטת והמוכיהה: משלי (II) האפיגרם עם דוגמאות של בר קפרא, ריה״ל, אבן עורא ועוד: II) משלי תכמה עם דוגמאות מאת יהושע שטינברג, צבי שרשבסקי וי״ת מביוב; ובשיר מאת יליג (III) הסטירה, דוגמאות בפרוזה מאת יליג ומ״ר ברנרשמטר ; (IV המכתם (V החירה (עם דוגמאות) ; 13 השירה המניעה עם דוגמאות מיל״ג ועוד.

מן התכן העשיר הזה אפשר לשפום בנקל על ערכו וטובו של הספר הזה היחידי במינו בספרותנו, ועל התועלת הגדולה שהוא יכול להביא לצעירי עמנו החפצים לדעת את שפתנו ידיעה רבה ומקפת ולדעת את ספרותנו ולהבינה הכנה שלמה ועמוקה.

הספר הזה, מלבד החמר הספרותי העשיר שהוא מכיל בקרבו, יוכל להיות גם למורה דרך לצעירינו לדעת. מה לבחר לקריאתם, בהזכירו בפעם בפעם את החבורים החשובים בספרותנו היפה.

הספר ״תורת הספרות׳ יוכל אפוא להחשב בצדק לקורם עליון שלם ומלא להשתלמות ידיעת שפתנו וספרותנו.

הספר הזה גתקבל בתור ספר למוד לתורת הספרות העברית במחלקה העליונה של ביה"ם למירים עברים של כי"ח בפריז.

מהירו 1 רובל, מכורך בבד 1/15 רו״כ, מכורך הדר 1/25 רו״כ, פארטא 14 קאפ׳•

Книгоиздательство "ТУШІЯ", Варшава. — Verlag "TUSCHIJAH", Warschau.